

HRVATSKI SABOR
Odbor za europske poslove

KLASA: 022-03/24-01/25
URBROJ: 6521-31-24-1
Zagreb, 21. veljače 2024.

D.E.U. br. 24/009

**ODBOR ZA UNUTARNJU POLITIKU I
NACIONALNU SIGURNOST**
Siniša Hajdaš Dončić, predsjednik

**ODBOR ZA RAD, MIROVINSKI
SUSTAV I SOCIJALNO
PARTNERSTVO**
Željko Pavić, predsjednik

Poštovani predsjednici Odbora,

Odbor za europske poslove na temelju članka 154. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora prosljeđuje na razmatranje Odboru za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost i Odboru za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo stajalište o dokumentu Europske unije iz Radnog programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2024. godinu:

**Stajalište Republike Hrvatske
o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi baze talenata EU-a
COM (2023) 716**

koje je Koordinacija za unutarnju i vanjsku politiku Vlade Republike Hrvatske usvojila Zaključkom KLASA: 022-03/24-07/52, URBROJ: 50301-21/06-24-2 na sjednici održanoj 13. veljače 2024.

Predmetni Prijedlog uredbe je Europska komisija objavila 15. studenoga 2023. te je u tijeku njegovo donošenje u Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije.

U skladu s člankom 154. stavkom 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, molim Vas da Odboru za europske poslove dostavite mišljenje o Stajalištu Republike Hrvatske najkasnije do 8. ožujka 2024.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK ODBORA
Domagoj Hajduković

U prilogu: - Stajalište Republike Hrvatske o COM (2023) 716
- COM (2023) 716

Na znanje: Informacijsko-dokumentacijska služba (INFODOK)

PRIJEDLOG STAJALIŠTA RH

Naziv dokumenta (na hrvatskom i engleskom):

Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi baze talenata EU-a

Proposal for a Regulation of the European parliament and of the Council establishing an EU Talent Pool

Brojčana oznaka dokumenta: COM(2023) 716 final, 2023/0404 (COD)

Nadležno TDU za izradu prijedloga stajališta (nositelj izrade stajališta) i ustrojstvena jedinica:

Nadležno tijelo državne uprave:

Ministarstvo unutarnjih poslova

Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike

Ustrojstvena jedinica:

Uprava za imigraciju, državljanstvo i upravne poslove (MUP)

Samostalni sektor za koordinaciju europskih poslova i međunarodne suradnje (MRMSOSP)

Nadležna služba u MVEP (Sektor za COREPER II):

Služba za pravosuđe i unutarnje poslove

Nadležna radna skupina Vijeća EU:

Radna skupina za integraciju, migracije i protjerivanje (IMEX)

Osnovne sadržajne odredbe prijedloga EU:

Baza talenata EU-a bit će prva platforma na razini EU-a čiji je cilj olakšati međunarodno zapošljavanje i pružiti prilike tražiteljima zaposlenja iz trećih zemalja koji su zainteresirani i imaju vještine potrebne za rad u deficitarnim zanimanjima u EU-u. Ta internetska platforma poduprijet će usklađivanje slobodnih radnih mjesta poslodavaca s poslovnim nastanom u Uniji s profilima tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja koji borave izvan Unije. To će biti dobrovoljan alat za zainteresirane države članice te bi trebao dopuniti postojeće inicijative. Bit će otvoren za niskokvalificirane, srednje kvalificirane i visokokvalificirane tražitelje zaposlenja. Baza talenata EU-a bit će usmjerena na deficitarna zanimanja na svim razinama vještina, a uključivat će i alate za olakšavanje provedbe partnerstava za traženje talenata. IT platforma baze talenata EU-a objedinit će posebne alate za olakšavanje identifikacije i usklađivanja, a iskoristit će se i određene IT komponente iz postojeće platforme EURES. Ta će platforma osigurati i dodatne usluge za potporu međunarodnom zapošljavanju, uključujući davanje informacija o pravilima o zapošljavanju i useljavanju, postupcima priznavanja i radnim i životnim uvjetima, te posebnu potporu nacionalnih kontaktnih točaka u državama članicama sudionicama.

Cilj i sadržaj platforme usmjeren je isključivo na postupak usklađivanja ponude i potražnje na tržištu rada te je potpuno neovisan od imigracijskog postupka propisanog nacionalnim zakonodavstvom.

Cilj i sadržaj platforme usmjeren je isključivo na postupak usklađivanja ponude i potražnje na tržištu rada te je potpuno neovisan od imigracijskog postupka propisanog nacionalnim zakonodavstvom.

POGLAVLJE I. – OPĆE ODREDBE

Članci od 1. do 4.

U ovom se poglavlju utvrđuju predmet Prijedloga, područje primjene prijedloga i definicije utvrđene za potrebe prijedloga.

Prijedlogom se uspostavlja baza talenata EU-a koja je dostupna svim državama članicama kako bi se olakšalo zapošljavanje tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja koji borave izvan Unije, uključujući one kojima je potrebna međunarodna zaštita, a nalaze se u trećim zemljama. Baza talenata EU-a dobrovoljan je alat koji zainteresiranim državama članicama pruža dodatnu potporu na razini EU-a za olakšavanje međunarodnog zapošljavanja. Člankom 3. utvrđena su pravila o sudjelovanju DČ. Države članice mogu u bilo kojem trenutku odlučiti pridružiti se bazi talenata EU-a. O toj odluci moraju obavijestiti Komisiju najkasnije devet mjeseci ranije.

Samo bi poslodavci s poslovnim nastanom u državama članicama sudionicama mogli koristiti bazu talenata EU-a za objavljivanje svojih slobodnih radnih mjesta na platformi.

Na platformi će biti objavljene informacije o državama članicama sudionicama kako bi područje primjene ove Uredbe bilo transparentno.

POGLAVLJE II. – STRUKTURA IT SUSTAVA

Članci 5. i 6.

Člankom 5. Prijedloga uspostavlja se nova IT platforma (IT platforma baze talenata EU-a) za objedinjavanje i potporu u usklađivanju profila tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja koji borave izvan Unije i slobodnih radnih mjesta poslodavaca s poslovnim nastanom u državama članicama sudionicama. Predviđa se donošenje provedbenih akata kako bi se definirali jedinstveni tehnički standardi za razmjenu podataka, formate podataka, formate slobodnih radnih mjesta i formate profila tražitelja zaposlenja. Kako bi baza talenata EU-a bila učinkovit alat za potporu državama članicama sudionicama, osigurana je interoperabilnost između nacionalnih sustava i IT platforme baze talenata EU-a.

Budući da rad IT platforme baze talenata EU-a uključuje obradu osobnih podataka registriranih tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja i poslodavaca koji sudjeluju u bazi talenata EU-a, člankom 6. ovog Prijedloga propisuju se pravila o obradi osobnih podataka.

POGLAVLJE III. – UPRAVLJANJE

Članci od 7. do 10.

Ovim se odredbama utvrđuju relevantna tijela odgovorna za upravljanje bazom talenata EU-a te njihove uloge i odgovornosti. Osniva se Tajništvo baze talenata EU-a te Upravljačka skupina za bazu talenata EU-a, koja se sastoji od predstavnika država članica sudionica (predstavnici država članica koje ne sudjeluju mogu sudjelovati na sastancima kao promatrači). Svaka država članica sudionica određuje nacionalne kontaktne točke za bazu talenata EU-a koje su odgovorne za provedbu te baze na nacionalnoj razini.

POGLAVLJE IV. – REGISTRACIJA TRAZITELJA ZAPOSLENJA IZ TREĆIH ZEMALJA I SUDJELOVANJE POSLODAVACA U BAZI TALENATA EU-A

Članak 11. – Registracija i pristup tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja.

Nakon što su registrirali svoje profile u Europass alatu za izradu profila, registrirani tražitelji zaposlenja iz trećih zemalja postaju vidljivi poslodavcima i mogu pretraživati slobodna radna mjesta na platformi. Nadalje, uspostavljaju se posebna pravila za registraciju profila i pristup tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja u okviru partnerstava za traženje talenata, a države

članice koje sudjeluju u relevantnom partnerstvu za traženje talenata mogu odlučiti ograničiti vidljivost profila tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja koji su dobili „iskaznicu EU-ova partnerstva za talente”, na razdoblje od najviše godinu dana, na poslodavce s poslovnim nastanom u jednoj ili više država članica koje sudjeluju u istom partnerstvu za traženje talenata.

Članak 13. – Sudjelovanje poslodavaca u bazi talenata EU-a

Člankom 13. utvrđuju se pravila o sudjelovanju poslodavaca u bazi talenata EU-a. Objave slobodnih radnih mjesta poslodavaca prenose se na IT platformu baze talenata EU-a putem nacionalnih kontaktnih točaka za bazu talenata EU-a. Budući da je baza talenata EU-a usmjerena na određena deficitarna zanimanja, na platformu se prenose samo objave slobodnih radnih mjesta koja su obuhvaćena popisom deficitarnih zanimanja u EU-u i nacionalnim prilagodbama tog popisa, kao i one u kontekstu partnerstva za traženje talenata. Kako bi ih se moglo objaviti na platformi, ta slobodna radna moraju ujedno biti otvorena za tražitelje zaposlenja iz trećih zemalja u skladu s načelom davanja prednosti građanima Unije. Poslodavci koji sudjeluju u bazi talenata EU-a moraju poštovati relevantno pravo i praksu država članica i Unije. Tražitelji zaposlenja iz trećih zemalja stoga su zaštićeni od diskriminacije, rizika od nepoštenog zapošljavanja i neprimjerenih radnih uvjeta.

Članci 14. i 15. – Popis deficitarnih zanimanja u EU-u i nacionalne prilagodbe tog popisa

Kako bi se državama članicama sudionicama dodatno pomoglo u smanjenju postojećeg i budućeg manjka radne snage, baza talenata EU-a trebala bi biti posebno usmjerena na najrelevantnija zanimanja. U tu je svrhu u Prilogu Uredbi utvrđen popis deficitarnih zanimanja u EU-u na temelju klasifikacije ISCO-08 na četveroznamenastoj razini. Države članice sudionice mogu dodati zanimanja na popis deficitarnih zanimanja u EU-u ili ih ukloniti s njega kako bi zadovoljile svoje specifične potrebe na tržištu rada. Nacionalne prilagodbe utjecat će samo na povezivanje slobodnih radnih mjesta u predmetnoj državi članici.

Članak 16. – Pretraživanje i usklađivanje

Registrirani tražitelji zaposlenja iz trećih zemalja i poslodavci koji sudjeluju u bazi talenata EU-a moći će pretraživati jedni druge na IT platformi putem funkcije pretraživanja s filterima. Osim toga, automatizirani alat za usklađivanje ponude i potražnje ugrađen u IT platformu generirat će popis predloženih profila tražitelja zaposlenja i slobodnih radnih mjesta. Taj će se popis temeljiti na relevantnosti vještina, kvalifikacija i radnog iskustva navedenih u profilu u odnosu na vještine potrebne za određeno slobodno radno mjesto.

POGLAVLJE V. – DAVANJE INFORMACIJA, USLUGE POTPORE I UBRZANI POSTUPCI USELJAVANJA

Članak 17. – Davanje informacija i usluge potpore

Na IT platformi baze talenata EU-a bit će dostupne informacije u pogledu postupaka zapošljavanja, useljavanja i priznavanja kvalifikacija. Osim toga, kako bi tražitelji zaposlenja iz trećih zemalja koji su se zaposlili preko baze talenata EU-a imali odgovarajuću zaštitu, bit će uključene informacije o dostupnim mehanizmima pravne zaštite u državama članicama sudionicama. Nacionalne kontaktne točke za bazu talenata EU-a dužne su registriranim tražiteljima zaposlenja iz trećih zemalja i poslodavcima koji sudjeluju u bazi talenata EU-a, na njihov zahtjev, dati smjernice i informacije o postupcima spajanja obitelji i pravima članova obitelji, nacionalnim mjerama integracije i organizacijama koje državljanima trećih zemalja pružaju pomoć nakon zapošljavanja. Takve bi informacije trebale uključivati i dostupne mehanizme pravne zaštite za slučajeve izrabljivanja radne snage i nepoštenih praksi zapošljavanja u državama članicama sudionicama.

Članak 18. – Omogućivanje podnošenja pritužbi

Kako bi se registriranim tražiteljima zaposlenja iz trećih zemalja omogućila djelotvorna zaštita, člankom 18. državama članicama uvodi se obveza uspostave djelotvornih mehanizama koji registriranim tražiteljima zaposlenja iz trećih zemalja omogućuju podnošenje pritužbe

ako poslodavci koji sudjeluju u bazi talenata EU-a prekrše obveze utvrđene u članku 13. U skladu s člankom 10., ako poslodavac koji sudjeluje u bazi talenata EU-a prekrši relevantno nacionalno ili pravo i praksu Unije, njegov se pristup obustavlja, a nacionalne kontaktne točke za bazu talenata EU-a uklanjaju njegove objave slobodnih radnih mjesta kako bi se osiguralo jednako postupanje prema državljanima trećih zemalja i njihova zaštita od nepoštenog zapošljavanja i neprimjerenih radnih uvjeta u skladu s člankom 13. te se o tome obavješćuju relevantna nacionalna tijela odgovorna za to pravo i praksu.

Članak 19. – Ubrzani postupci useljavanja

Kako bi se poslodavcima olakšalo i ubrzalo zapošljavanje registriranih tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja koji borave u inozemstvu, omogućava se da države članice sudionice uvedu ubrzane postupke useljavanja, posebno u pogledu pribavljanja viza i boravišnih dozvola za potrebe rada te u pogledu izuzeća od načela davanja prednosti građanima Unije.

POGLAVLJE VI. – ZAVRŠNE ODREDBE

Članci od 20. do 24.

Tim se člancima utvrđuju pravila o praćenju, izvješćivanju, izvršavanju delegiranja ovlasti i donošenju provedbenih akata te stupanju na snagu ove Uredbe.

Razlozi za donošenje i pozadina dokumenta:

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi baze talenata EU-a nadovezuje se na Komisijin Pakt o migracijama i azilu od 23. rujna 2020. godine, u kojem su zakonite migracije prepoznate kao ključan dio sveobuhvatnog pristupa EU-a migracijama i u kojem se Komisija obvezala na „dodatno istraživanje baze talenata EU-a za kvalificirane radnike iz trećih zemalja koja bi mogla funkcionirati kao platforma za međunarodno zapošljavanje u cijelom EU-u”. U Paktu je istaknuto da djelotvorni zakoniti putovi mogu koristiti tržištu rada EU-a i pridonijeti smanjenju nezakonitih migracija.

Kako bi EU postao privlačniji i kako bi se poboljšalo opće upravljanje migracijama, Komisija je u travnju 2022. donijela paket mjera za vještine i talente u kojem se predlaže niz inicijativa za ostvarenje tih ciljeva. Namjera uspostave baze talenata EU-a službeno je najavljena u Komunikaciji Europske komisije „Privlačenje vještina i talenata” iz travnja 2022.

Poslodavci u EU-u, suočavaju se s akutnim i strukturnim manjkom radne snage i vještina u mnogim zanimanjima. Na primjer, prelazak EU-a na zeleno i digitalno gospodarstvo dovodi do velike potražnje za posebnim vještinama u određenim sektorima i zahtijeva restrukturiranje gospodarstava i tržišta rada. Starenje stanovništva i smanjenje radno sposobnog stanovništva te neučinkovitosti povezane s funkcioniranjem tržišta rada znatan su pritisak i dugoročni izazovi za EU i njegove države članice u djelotvornom rješavanju takvih manjkova.

EU nastoji riješiti pitanje tog manjka sveobuhvatnim pristupom koji uključuje aktiviranje neaktivnog stanovništva EU-a, prekvalifikaciju i usavršavanje postojeće radne snage, poboljšanje radnih uvjeta i olakšavanje mobilnosti unutar EU-a. Međutim, i migracije radne snage moraju biti dio te kombinacije politika jer su potrebe tržišta rada sve veće. Stoga je, osim iskorištavanja neiskorištenog potencijala domaće radne snage u EU-u, privlačenje talenata i vještina iz zemalja izvan EU-a način da se pridonese rješavanju problema postojećeg i budućeg manjka radne snage i vještina, među ostalim onih povezanih sa zelenom i digitalnom tranzicijom. Osim toga, EU potiče potencijalne ekonomske migrante da dođu u EU zakonitim načinima dolaska, što pridonosi smanjenju pritiska nezakonitih migracija.

Međutim, poslodavci i tražitelji zaposlenja iz trećih zemalja i dalje se suočavaju s nekoliko izazova povezanih sa zapošljavanjem na međunarodnoj razini, što umanjuje potencijal zakonitih migracijskih putova za rješavanje problema manjka radne snage i vještina u EU-u. Točnije, međunarodno usklađivanje ponude i potražnje za poslom često je složeno i neučinkovito zbog nedostatka učinkovitih kanala i alata, poteškoća u pristupu i razumijevanju informacija o postupcima zapošljavanja te visokih troškova povezanih s tim postupcima. To bi, u kombinaciji s percipiranim rizikom od nepoštenog zapošljavanja i izrabljivačkih radnih uvjeta, moglo odvratiti državljane trećih zemalja od traženja mogućnosti zapošljavanja u EU-u.

Cilj je baze talenata EU-a djelomično riješiti navedene probleme olakšavanjem dobivanja ponude za posao jer je to ključan preduvjet za dobivanje vize ili boravišne dozvole povezane s radom u skladu s okvirom EU-a za zakonite migracije. Osim toga, tom će se inicijativom dati jasnije i transparentnije informacije o pravilima o useljavanju, zapošljavanju i priznavanju kvalifikacija u državama članicama, čime će se olakšati pristup postupcima useljavanja i priznavanja. Naposljetku, osiguravanjem alata za posredovanje pri zapošljavanju u okviru partnerstava za traženje talenata pridonijet će se i poboljšanju suradnje u području migracija radne snage s trećim zemljama, uzimajući pritom u obzir razloge za zabrinutost trećih zemalja i potrebe tržišta rada.

Baza talenata EU-a također bi bila potpora za međunarodno zapošljavanje državljana trećih zemalja zakonitim putovima; trebala bi podupirati i provedbu partnerstava za traženje talenata („*talent partnerships*“); budući da bi bila otvorena svim tražiteljima zaposlenja iz trećih zemalja, uključujući one kojima je potrebna međunarodna zaštita, njome će se podupirati i operacionalizacija dodatnih mehanizama iz Preporuke Komisije o zakonitim putovima do zaštite u EU-u iz 2020. Također, dopunit će se inicijative politika EU-a kojima se nastoji riješiti problem manjka radne snage i vještina u EU-u, kao što je Program vještina za Europu; pridonijet će postizanju zelene i digitalne tranzicije u EU-u, u skladu s Aktom o industriji s nultom neto stopom emisija i industrijskim planom u okviru zelenog plana, u kojima se prepoznaje potreba da se radnoj snazi osiguraju vještine potrebne za tu industrijsku tranziciju. Baza talenata EU-a u skladu je i s Novim europskim programom za inovacije, jer bi se njome *start-up* poduzeća i inovativna poduzeća poduprlo u pronalaženju tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja s odgovarajućim vještinama, i Komunikacijom o dugoročnoj konkurentnosti EU-a, u kojoj se također naglašava potreba za rješavanjem problema manjka vještina. Osim toga, u skladu je s nedavno donesenom Komunikacijom Komisije „Demografske promjene u Europi: paket instrumenata za djelovanje“. U toj se komunikaciji prepoznaje da će problem starenja i smanjenja stanovništva EU-a, ako se ne riješi, pogoršati problem manjka radne snage, povećati pritisak na javne proračune i utjecati na konkurentsku prednost EU-a. Baza talenata EU-a među ključnim je sastavnicama paketa Komisije o mobilnosti talenata u okviru Europske godine vještina. Taj paket uključuje i Komunikaciju o vještinama i mobilnosti talenata, Prijedlog preporuke Komisije o priznavanju kvalifikacija državljana trećih zemalja i Prijedlog preporuke Vijeća „Europa u pokretu – mogućnosti za mobilnost u svrhu učenja za sve“.

Status dokumenta:

O Prijedlogu uredbe raspravljat će se u Radnoj skupini za integraciju, migracije i protjerivanje (u formaciji prihvata), uz sudjelovanje stručnjaka za rad iz država članica. EK je predstavila Prijedlog uredbe o uspostavi baze talenata EU-a na sastanku RS IMEX dana 6. prosinca 2023.

godine, a dana 10. siječnja 2024. godine, započelo se s detaljnim čitanjem odredbi članaka (od članka 1. do članka 10.) te se nastavilo na sastanku 6. veljače 2024. godine.

Stajalište RH:

Republika Hrvatska podržava Prijedlog uredbe o uspostavi baze talenata EU-a, kojom bi se uspostavila internetska platforma na razini EU-a, a koja bi služila isključivo kao dodatan alat za olakšavanje međunarodnog zapošljavanja i lakše povezivanje poslodavaca i tražitelja zaposlenja-državljana trećih zemalja koji borave izvan EU. Uspostavom navedenog alata, državljani trećih zemalja unosit će svoj profil, a poslodavci će ih moći pretraživati temeljem zvanja/zanimanja. Pozdravljamo činjenicu da je sudjelovanje država članica u navedenoj platformi na isključivo na dobrovoljnoj osnovi, kao što je i predviđeno tekstem Prijedloga uredbe te da država članica ima diskrecijsko pravo da pojedina zvanja dodaje ili oduzima s liste deficitarnih zanimanja unutar Baze. Objave slobodnih radnih mjesta poslodavaca koja su obuhvaćena listom deficitarnih zanimanja će se prenositi na platformu putem nacionalnih kontaktnih točaka, s time da poslodavci koji sudjeluju u bazi talenata EU-a moraju poštivati relevantno pravo i praksu država članica i Unije.

Uspostava ovog dobrovoljnog i dodatnog alata ni na koji način ne smije utjecati na zakonodavni okvir niti na postupke vezane za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u Republici Hrvatskoj, odnosno izdavanje dozvole za boravak i rad državljanima trećih zemalja, kao niti na pravo da se odredi opseg prihvata. Zakon o strancima propisuje uvjete ulaska, kretanja, boravka i rada stranaca koji su državljani trećih zemalja u Republici Hrvatskoj te definira i koje uvjete treba ostvarivati poslodavac za izdavanje dozvole za boravak i rad. Osim navedenog, uspostava ovog alata ne smije utjecati niti na pitanje i postupke priznavanja kvalifikacija koji se odvijaju sukladno nacionalnom zakonodavstvu, već bi nacionalne kontaktne točke trebale osigurati samo informacije o postojećim postupcima priznavanja kvalifikacija.

Sporna/otvorena pitanja za RH:

Članak 2. Opseg

Trenutno su u opsegu ove Baze Talenata i osobe koje su u potrebi za međunarodnom zaštitom, a koje se nalaze u trećim zemljama, što bi trebalo poduprijeti nastojanja Europske komisije i država članica da osiguraju i poboljšaju zakonite i sigurne kanale prema EU. Budući da se radi o posebnoj kategoriji osoba, postavlja se pitanje reguliranja statusa navedene kategorije osoba kasnije u migracijskom postupku. Postavlja se pitanje zahtijevaju li se posebna postupovna ili druga jamstva u postupku.

Članak 9. stavak 1. točka d) Upravljačka skupina za bazu talenata EU-a

Budući da uspostava i funkcioniranje navedenog alata ne utječe na imigracijske postupke niti ulazak, boravak ili izdavanje dozvola za boravak i rad državljanima trećih zemalja, nejasno je zašto bi se u okviru Upravljačke skupine raspravljalo o provedbi ubrzanih postupaka useljavanja u skladu s člankom 19. Prijedloga uredbe. Razmjena iskustava drugih država

članica o načinima uvođenja ubrzanih imigracijskih postupaka je svakako dobrodošla i poželjna, međutim, smatramo da trenutno postoje i drugi forumi na kojima države članice mogu razmjenjivati iskustva u odnosu na navedenu tematiku.

Članak 11. Registracija i pristup tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja

Vezano za članak 11. točku 2) i uvodnu izjavu 16, te deklaratornu izjavu državljana treće zemlje da se na njih ne primjenjuje sudska ili upravna odluka o odbijanju ulaska ili boravka u državi članici u skladu s njezinim nacionalnim pravom, niti zabrana ulaska na područje Unije u skladu s Direktivom 2008/115/EZ, postavlja se pitanje hoće li se i kako navedeno provjeravati putem EU Baze Talenata. Budući da će se navedena činjenica utvrđivati tek tijekom imigracijskog postupka, ako se utvrde navedene činjenice, pitanje je hoće li biti moguće brisanje osoba iz Baze Talenata.

Članak 18. Omogućavanje podnošenja pritužbi

Navedenim se člankom tražiteljima zaposlenja koji su registrirani u Bazi Talenata EU-a, omogućuju djelotvorni mehanizmi za podnošenje pritužbi ako poslodavci koji sudjeluju u bazi talenata EU-a prekrše obveze i uvjete utvrđene u članku 13. stavku 3. (koji se odnosi na nepoštivanje nacionalnog prava i prava Unije), a kojima se osigurava zaštita od nepoštenog zapošljavanja i neodgovarajućih radnih uvjeta te nediskriminacija.

Stoga, imajući u vidu da se tražitelji zaposlenja još uvijek nalaze u trećim zemljama (odnosno u trenutku u kojem još nije izdana dozvola za boravak i rad, niti su započeli s radom u Republici Hrvatskoj), a kako bi se otklonile nedoumice u tumačenju i budućoj eventualnoj implementaciji, potrebno je dodatno razjasniti o kojim se mehanizmima pritužbe radi, nameće li se nova obveza za države članice, o kojim povredama prava je riječ, osobito s obzirom na uvodnu izjavu 23 i obveze poslodavaca na pružanje određenih informacija tražiteljima zaposlenja.

Stajališta DČ i EK:

Na sastanku IMEX radne skupine 10. siječnja 2024. godine, na kojem se raspravljalo o Uredbi o uspostavi baze talenata EU-a, u raspravi su uglavnom sudjelovali stručnjaci za zapošljavanje te su detaljno analizirani članci 1. do 10. Uredbe. Države članice su većinom ulagale ispitne rezerve na tekst, budući da je još u tijeku proučavanje zakonodavnog teksta i koordinacija stajališta. Na navedenom sastanku otvoren je niz tehničkih pitanja, osobito oko načina ulaska i izlaska iz baze talenata, definicije poslodavca, interoperabilnosti, zaštite osobnih podataka i financijskog učinka. Na sastanku RS IMEX 6. veljače sudjelovali su stručnjaci za AMIF, a u ožujku će vjerojatno biti objavljen novi kompromisni Prijedlog uredbe.

Sporna/otvorena pitanja za DČ i EK:

/

Stav RH o spornim/otvorenim pitanjima DČ i EK:

S obzirom na dobrovoljnu narav sudjelovanja u bazi talenata EU-a, Republika Hrvatska podržava uređen način izlaska iz navedene platforme, temeljem zahtjeva DČ. Budući da navedena platforma ne utječe na imigracijske postupke za ulazak, boravak i rad državljana trećih zemalja u državi članici, također ne vidi svrsishodnost u raspravi Upravljačkog odbora oko ubrzanih imigracijskih postupaka, koje države članice mogu uvesti u nacionalno zakonodavstvo kao opciju, ne i obvezu. Smatramo da trenutno postoje i drugi forumi na kojima bi DČ razmjenjivale svoja iskustva o navedenoj temi (sastanci kontaktne grupe EK).

Postojeće zakonodavstvo RH i potreba njegove izmjene slijedom usvajanja dokumenta:

U ovom trenutku nije moguće dati procjenu.

Utjecaj provedbe dokumenta na proračun RH:

Što se tiče utjecaja provedbe Uredbe na proračun RH, u ovom trenutku nije moguće dati detaljnu procjenu. U Prijedlogu uredbe navodi se kako će se nova platforma temeljiti na IT komponentama EURES platforme, a budući da je Hrvatski zavod za zapošljavanje već uspostavio interoperabilnost s EURES platformom, postupak uspostavljanja interoperabilnosti između HZZ-a, kao eventualno Nacionalne kontaktne točke za Republiku Hrvatsku za Bazu Talenata EU-a, i nove IT platforme protekao bi bez potrebe za znatnijim tehničkim zahvatima. Također, u Prijedlogu uredbe se ističe kako će Komisija osigurati sredstva za uspostavljanje platforme.

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 15.11.2023.
COM(2023) 716 final

2023/0404 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

O USPOSTAVI BAZE TALENATA EU-a

{SEC(2023) 716 final} - {SWD(2023) 716 final} - {SWD(2023) 717 final} -
{SWD(2023) 718 final}

OBRAZLOŽENJE

1.1. Razlozi i ciljevi prijedloga

Zakonite migracije ključan su dio sveobuhvatnog pristupa migracijama utvrđenog u **paktu o migracijama i azilu**¹. Djelotvorni zakoniti putovi mogu pomoći u smanjenju nezakonitih migracija i rješavanju nedostataka na našem tržištu rada. Iako države članice zadržavaju pravo da same odrede koliko će osoba koje dolaze iz trećih zemalja radi traženja posla prihvatiti, u zajedničkoj migracijskoj politici EU-a treba voditi računa o integraciji gospodarstva EU-a i međuovisnosti tržišta rada država članica. Zbog toga se, kako je istaknuto u novom paktu, politikama EU-a trebaju poticati ravnopravni uvjeti među nacionalnim tržištima rada kao odredištima migracija. Te bi politike trebale pomoći i da države članice iskoriste prednost članstva u EU-u i privuku talente.

Poslodavci u EU-u, posebno MSP-ovi, suočavaju se s **akutnim i strukturnim manjkom radne snage i vještina u mnogim zanimanjima**². Na primjer, **prelazak EU-a na zeleno i digitalno gospodarstvo** dovodi do velike potražnje za posebnim vještinama u određenim sektorima i zahtijeva restrukturiranje naših gospodarstava i tržišta rada³. U kontekstu **pandemije bolesti COVID-19** postalo je jasno i da je potrebno riješiti problem manjka radne snage i vještina u **zdravstvenom sektoru**⁴. **Starenje stanovništva i smanjenje radno sposobnog stanovništva** te neučinkovitosti povezane s funkcioniranjem tržišta rada znatan su pritisak i dugoročni izazovi za EU i njegove države članice u djelotvornom rješavanju takvih manjkova.

EU nastoji riješiti pitanje tog manjka sveobuhvatnim pristupom koji uključuje **aktiviranje neaktivnog stanovništva EU-a, prekvalifikaciju i usavršavanje** postojeće radne snage⁵, poboljšanje radnih uvjeta i olakšavanje mobilnosti unutar EU-a. Međutim, i migracije radne snage moraju biti dio te kombinacije politika jer su potrebe tržišta rada sve veće. Stoga je, osim iskorištavanja neiskorištenog potencijala domaće radne snage u EU-u, **privlačenje talenata i vještina iz zemalja izvan EU-a** način da se pridonese **rješavanju problema postojećeg i budućeg manjka radne snage i vještina**, među ostalim onih povezanih sa **zelenom i digitalnom tranzicijom**. Osim toga, EU potiče potencijalne ekonomske migrante da dođu u EU zakonitim načinima dolaska, što pridonosi **smanjenju pritiska nezakonitih migracija**.

Međutim, poslodavci i tražitelji zaposlenja iz trećih zemalja i dalje se suočavaju s nekoliko izazova povezanih sa zapošljavanjem na međunarodnoj razini. To umanjuje potencijal zakonitih migracijskih putova za rješavanje problema manjka radne snage i vještina u EU-u.

¹ [COM\(2020\) 609 final.](#)

² Zapošljavanje i socijalna kretanja u Europi 2023., godišnji pregled. Kako je potkrijepljeno popisima raširenih i akutnih deficitarnih zanimanja iz izvješća EURES-a o nedostatku i višku radne snage iz 2022.; za više pojedinosti vidjeti: [Izvješće EURES-a o manjku radne snage.](#)

³ U [industrijskom planu u okviru zelenog plana](#) iz 2023. potvrđuje se da će zelena tranzicija povećati potražnju za novim vještinama na svim razinama. Na primjer, posebno je potrebno zaposliti više stručnjaka za informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) u Europi kako bi se zadovoljile potrebe industrijskih ekosustava. Zapravo, otprilike 60 % poduzeća iz EU-a koja su zapošljavala ili nastojala zaposliti stručnjake za IKT imala su 2021. poteškoća u popunjavanju slobodnih radnih mjesta u području IKT-a. Budući da Komisija planira imati vodeću ulogu u globalnom prelasku na tehnologiju Web 4.0 i virtualne svjetove, sve je veća potreba za visokokvalificiranim stručnjacima za tehnologije povezane s tim procesom, kao što su proširena stvarnost, računalstvo u oblaku, tehnologija 5G, distribuirana glavna knjiga itd.

⁴ Pandemija bolesti COVID-19 istaknula je dugotrajne manjkove u sektorima kao što su zdravstvo i IKT. Eurofound, Rješavanje problema manjka radne snage u državama članicama EU-a, 2021., str. 6.

⁵ U [Programu vještina za Europu](#) pokrenutom 2020. predstavljeni su ciljevi EU-a za usavršavanje i prekvalifikaciju u sljedećih pet godina. U okviru Programa vještina predviđa se i aktiviranje neaktivnog stanovništva EU-a promicanjem njihove integracije na tržište rada.

Točnije, **međunarodno usklađivanje ponude i potražnje za poslom** često je **složeno i neučinkovito** zbog nedostatka učinkovitih kanala i alata, poteškoća u pristupu i razumijevanju informacija o postupcima zapošljavanja te visokih troškova povezanih s tim postupcima. To bi, u kombinaciji s percipiranim rizikom od nepoštenog zapošljavanja i izrabljivačkih radnih uvjeta, moglo odvratiti državljane trećih zemalja od traženja mogućnosti zapošljavanja u EU-u. Osim toga, jedan je od glavnih razloga koji poslodavce iz EU-a i državljane trećih zemalja odvraća od oslanjanja na međunarodno zapošljavanje **nesigurnost u pogledu točnosti, kvalitete i usporedivosti kvalifikacija i vještina stečenih u inozemstvu**. Ograničeno korištenje putova migracija radne snage kako bi se riješio problem manjka radne snage i vještina u EU-u povezano je i s **općom rascjepkanošću okvira za migracije**, što dovodi do složenih i opterećujućih postupaka koje je teško razumjeti i u kojima se i poslodavci i državljani trećih zemalja teško snalaze. Osim toga, **pristup suradnji s trećim zemljama** u području zakonitih migracija i upravljanja migracijama općenito je **nedosljedan i rascjepkan**, zbog čega EU ne može privući talente koji su mu potrebni i u potpunosti iskoristiti potencijal korisne suradnje u općem upravljanju migracijama.

U tu je svrhu u novom paktu o migracijama i azilu izričito prepoznata potreba za daljnjim ispitivanjem mogućnosti razvoja baze talenata EU-a. Ta je inicijativa službeno najavljena u Komunikaciji Europske komisije „**Privlačenje vještina i talenata**” iz travnja 2022.⁶

Cilj je baze talenata EU-a **djelomično riješiti navedene probleme** olakšavanjem dobivanja ponude za posao jer je to ključan preduvjet za dobivanje vize ili boravišne dozvole povezane s radom u skladu s okvirom EU-a za zakonite migracije. Osim toga, tom će se inicijativom dati jasnije i transparentnije informacije o pravilima o useljavanju, zapošljavanju i priznavanju kvalifikacija u državama članicama, čime će se olakšati pristup postupcima useljavanja i priznavanja. Naposljetku, osiguravanjem alata za posredovanje pri zapošljavanju u okviru partnerstava za traženje talenata pridonijet će se i poboljšanju suradnje u području migracija radne snage s trećim zemljama, uzimajući pritom u obzir razloge za zabrinutost trećih zemalja i potrebe tržišta rada.

Baza talenata EU-a bit će prva **platforma na razini EU-a** čiji je cilj olakšati međunarodno zapošljavanje i pružiti prilike tražiteljima zaposlenja iz trećih zemalja koji su zainteresirani i imaju vještine potrebne za rad u deficitarnim zanimanjima u EU-u. Ta internetska platforma poduprijet će usklađivanje slobodnih radnih mjesta poslodavaca s poslovnim nastanom u Uniji s profilima tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja koji borave izvan Unije. To će biti **dobrovoljan alat** za zainteresirane države članice. Bit će otvoren za **niskokvalificirane, srednje kvalificirane i visokokvalificirane tražitelje zaposlenja**. Baza talenata EU-a bit će usmjerena na **deficitarna zanimanja na svim razinama vještina**, a uključivat će i alate za olakšavanje provedbe partnerstava za traženje talenata. IT platforma baze talenata EU-a objedinit će **posebne alate** za olakšavanje identifikacije i usklađivanja, a iskoristit će se i određene IT komponente iz postojeće platforme EURES. Ta će platforma osigurati i dodatne usluge za potporu međunarodnom zapošljavanju, uključujući davanje informacija o pravilima o zapošljavanju i useljavanju, postupcima priznavanja i radnim i životnim uvjetima, te posebnu potporu nacionalnih kontaktnih točaka u državama članicama sudionicama.

Neke države članice već su prepoznale ključnu ulogu zakonitih migracija i razvile politike za privlačenje talenata, na primjer promicanjem posebnih programa za pojednostavnjenje migracijskih postupaka, isključivanja iz ispitivanja tržišta rada za određena deficitarna zanimanja i, u nekoliko slučajeva, međunarodnih platformi za usklađivanje ponude i potražnje za poslom. Više država članica trenutačno prima tehničku potporu za razvoj ili provedbu

⁶ [COM\(2022\) 657 final](#).

reformi u području migracija radne snage u okviru Komisijina Instrumenta za tehničku potporu. Općenito, nedostatak usklađenog pristupa u državama članicama u privlačenju tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja, u kombinaciji s potencijalno ograničenom vidljivošću postojećih nacionalnih platformi na široj globalnoj razini, smanjuje sposobnost država članica da pojedinačno ostvare ekonomiju razmjera pri osmišljavanju politika za privlačenje talenata. Stoga će baza talenata EU-a posebno podupirati države članice sudionice u **savladavanju nekih od glavnih poteškoća povezanih s međunarodnim zapošljavanjem**.

1.2. Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području

Ovaj se Prijedlog nadovezuje na Komisijin pakt o migracijama i azilu donesen 23. rujna 2020., u kojem su zakonite migracije prepoznate kao ključan dio sveobuhvatnog pristupa EU-a migracijama i u kojem se Komisija obvezala na „[d]odatno istraživanje baze talenata EU-a za kvalificirane radnike iz trećih zemalja koja bi mogla funkcionirati kao platforma za međunarodno zapošljavanje u cijelom EU-u”. U tom je paktu istaknuto i da djelotvorni zakoniti putovi mogu koristiti tržištu rada EU-a i pridonijeti smanjenju nezakonitih migracija.

Kako bi EU postao privlačniji i kako bi se poboljšalo opće upravljanje migracijama, Komisija je u travnju 2022. donijela paket mjera za vještine i talente u kojem se predlaže niz inicijativa za ostvarenje tih ciljeva. Posebice, u tom je paketu najavljena namjera uspostave baze talenata EU-a. Veliku potporu toj inicijativi dali su Europski parlament u svoje dvije rezolucije o politici zakonitih migracija iz 2021.⁷ te Europski gospodarski i socijalni odbor i Europski odbor regija u svojim mišljenjima o paketu mjera za vještine i talente⁸.

Putovi migracija radne snage trenutačno su uređeni **pravnom stečevinom Unije o zakonitim migracijama**, kojom se utvrđuju uvjeti za dodjelu i povlačenje boravišnih i radnih dozvola te s njima povezana prava. Postojećim **direktivama o zakonitim migracijama** usklađuju se uvjeti država članica za ulazak i boravak za određene kategorije državljana trećih zemalja, među ostalim za potrebe rada. S obzirom na to, inicijativom za bazu talenata EU-a poboljšala bi se primjena direktiva EU-a o zakonitim migracijama. Točnije, uspostavom jasnijeg zakonodavnog okvira za zakonite migracije davanjem informacija i pružanjem usluga potpore na internetu, baza talenata EU-a olakšala bi pristup postupcima i stoga bi bila potpora za međunarodno zapošljavanje državljana trećih zemalja zakonitim putovima.

Osim toga, Komisija u okviru sveobuhvatnog pristupa upravljanju migracijama pokreće **partnerstva za traženje talenata**⁹ s određenim partnerskim zemljama kako bi potaknula mobilnost na međunarodnoj razini i razvoj vještina na uzajamno koristan način. Partnerstva za traženje talenata jedan su od ključnih aspekata vanjske dimenzije pakta o migracijama i azilu i provodit će se u skladu s Komunikacijom Komisije o privlačenju vještina i talenata u EU. Baza talenata EU-a poduprijet će provedbu partnerstava za traženje talenata pružanjem alata za djelotvorno zapošljavanje tražitelja zaposlenja iz partnerskih zemalja koje sudjeluju u tim partnerstvima. Time će se povećati djelotvornost suradnje EU-a s trećim zemljama u području zakonitih migracija, a time i djelotvornost općeg upravljanja migracijama. Baza talenata EU-a trebala bi podupirati i provedbu partnerstava za traženje talenata.

⁷ Rezolucija Europskog parlamenta od 20. svibnja 2021. o novim mogućnostima zakonite migracije radnika ([2020/2010\(INI\)](#)); Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. s preporukama Komisiji o politici i pravu zakonitih migracija ([2020/2255\(INL\)](#)).

⁸ Mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora o Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Privlačenje vještina i talenata u EU od 28. veljače 2023., [EGSO 2022/02745](#). Mišljenje Europskog odbora regija o zakonitoj migraciji: privlačenje vještina i talenata u EU, [COR 2022/03942](#).

⁹ [Partnerstva za traženje talenata \(europa.eu\)](#).

Kako je potvrđeno u **Preporuci Komisije o zakonitim putovima do zaštite u EU-u** iz 2020.¹⁰, Komisija podupire i nastojanja država članica da osiguraju i poboljšaju zakonite i sigurne kanale prema EU-u za osobe iz cijelog svijeta kojima je potrebna međunarodna zaštita. Budući da će baza talenata EU-a biti otvorena svim tražiteljima zaposlenja iz trećih zemalja, uključujući one kojima je potrebna međunarodna zaštita, njome će se podupirati i operacionalizacija dodatnih mehanizama.

1.3. Dosljednost u odnosu na druge politike Unije

Bazom talenata EU-a **dopunit će se inicijative politika EU-a kojima se nastoji riješiti problem manjka radne snage i vještina u EU-u**, kao što je **Program vještina za Europu**¹¹, u kojem se prepoznaje potreba za strateškim pristupom zakonitim migracijama, usmjerenom na bolje privlačenje i zadržavanje talenata radi promicanja potencijala za rast i inovacije te usmjeravanja zakonitih migracija prema regijama i zanimanjima u kojima postoji problem manjka vještina.

Osim toga, baza talenata EU-a pridonijet će postizanju zelene i digitalne tranzicije u EU-u, u skladu s **Aktom o industriji s nultom neto stopom emisija**¹² i **industrijskim planom u okviru zelenog plana**¹³, u kojima se prepoznaje potreba da se radnoj snazi osiguraju vještine potrebne za tu industrijsku tranziciju.

Baza talenata EU-a u skladu je i s **Novim europskim programom za inovacije**, jer bi se njome *start-up* poduzeća i inovativna poduzeća poduprlo u pronalaženju tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja s odgovarajućim vještinama, i **Komunikacijom o dugoročnoj konkurentnosti EU-a**¹⁴, u kojoj se također naglašava potreba za rješavanjem problema manjka vještina.

Mreža EURES okvir je za suradnju država članica u svrhu olakšavanja ostvarivanja slobode kretanja radnika unutar Unije. Njome se podupire mobilnost radne snage unutar EU-a povezivanjem slobodnih radnih mjesta i životopisa kandidata. Iako mreža EURES nije otvorena za zapošljavanje državljana trećih zemalja koji borave izvan Unije, neki od njezinih jasno utvrđenih elemenata, kao što su uloga javnih službi za zapošljavanje, davanje informacija o životnim i radnim uvjetima te tehnički standardi za razmjenu podataka i formate podataka, trebali bi se upotrijebiti i za uspostavu baze talenata EU-a. Posebice, javne službe za zapošljavanje trebale bi imati ključnu ulogu u provedbi baze talenata EU-a. Državljanima trećih zemalja koji već zakonito borave u EU-u mogu se pri pronalaženju posla u državi članici u kojoj borave osloniti na potporu nacionalnih javnih službi za zapošljavanje. Osim toga, državljani trećih zemalja koji zakonito borave u EU-u mogu se osloniti na EURES nakon što steknu pravo na preseljenje u drugu državu članicu EU-a i rad u njoj.

Osim toga, baza talenata EU-a bit će usmjerena na deficitarna zanimanja u cijelom EU-u, čime će se stvoriti sinergije s politikom zapošljavanja. S obzirom na to, može se smatrati da će, osim ustaljene uloge platforme EURES koja pruža stručno znanje razvijeno za potrebe olakšavanja povezivanja tražitelja zaposlenja i poslodavaca, relevantnu ulogu imati **Europsko nadzorno tijelo za rad** (ELA), EUROFOUND i CEDEFOP radi utvrđivanja postojećih deficitarnih zanimanja na razini EU-a. U budućnosti bi trebalo ispitati daljnje sinergije između

¹⁰ [C/2020/6467](#).

¹¹ U [Programu vještina za Europu](#) pokrenutom 2020. predstavljeni su ciljevi EU-a za usavršavanje i prekvalifikaciju u sljedećih pet godina.

¹² [COM\(2023\) 161 final](#).

¹³ [COM\(2023\) 62 final](#).

¹⁴ [COM\(2023\) 168 final](#).

uloge Europskog nadzornog tijela za rad i budućeg upravljanja bazom talenata EU-a i njezine provedbe.

Baza talenata EU-a među ključnim je sastavnicama **paketa Komisije o mobilnosti talenata** u okviru Europske godine vještina. Taj paket uključuje i Komunikaciju o vještinama i mobilnosti talenata, Prijedlog preporuke Komisije o priznavanju kvalifikacija državljana trećih zemalja i Prijedlog preporuke Vijeća „Europa u pokretu – mogućnosti za mobilnost u svrhu učenja za sve”. Cilj je donesenih mjera olakšati mobilnost talenata, poduprijeti usklađivanje poslodavaca s državljanima trećih zemalja koji borave u inozemstvu te pomoći državama članicama i poslodavcima u postupcima priznavanja njihovih kvalifikacija i učinkovitijem vrednovanju njihovih vještina. Njima će se nastojati povećati privlačnost EU-a za talente koji dolaze izvan Europe i pomoći da se talenti unutar EU-a u potpunosti iskoriste.

Osim toga, baza talenata EU-a u skladu je s nedavno donesenom **Komunikacijom Komisije „Demografske promjene u Europi: paket instrumenata za djelovanje”**. U toj se komunikaciji prepoznaje da će problem starenja i smanjenja stanovništva EU-a, ako se ne riješi, pogoršati problem manjka radne snage, povećati pritisak na javne proračune i utjecati na konkurentsku prednost EU-a. U njoj se državama članicama predstavlja sveobuhvatan skup instrumenata politike koji su već dostupni na razini EU-a, a koji su usmjereni na to da se svim generacijama u EU-u omogući da ostvare svoje životne izbore i svoj potencijal u gospodarstvu i društvu u cjelini. U toj se komunikaciji utvrđuje i da problem manjka treba, prema potrebi, riješiti u okviru upravljanja zakonitim migracijama, čime bi se dopunilo iskorištavanje talenata iz EU-a.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

2.1. Pravna osnova

Pravna je osnova za djelovanje Unije u tom području članak 79. stavak 2. točka (a) UFEU-a. Tom se odredbom Europskom parlamentu i Vijeću daje ovlast da u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom donesu mjere u području uvjeta za ulazak i boravak državljana trećih zemalja.

Cilj je baze talenata EU-a olakšati zapošljavanje državljana trećih zemalja koji borave u inozemstvu i žele raditi u EU-u. Budući da su pronalaženje posla i dobivanje ponude za posao preduvjet koji državljanima trećih zemalja moraju ispuniti za stjecanje prava na ulazak i boravak u državi članici u skladu s okvirom EU-a za zakonite migracije, djelovanjem zakonodavca Unije kojim se državljanima trećih zemalja olakšava dobivanje ponude za posao od poslodavca u državi članici, odnosno uspostavom baze talenata EU-a, državljanima trećih zemalja omogućuje se da ispune taj uvjet. Stoga je predviđeno djelovanje zakonodavca Unije obuhvaćeno područjem uvjeta za ulazak i boravak državljana trećih zemalja.

2.2. Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

U skladu s načelom supsidijarnosti djelovanje na razini EU-a moguće je samo ako države članice ne mogu same ostvariti predviđene ciljeve, koji se mogu bolje ostvariti na razini Unije.

UFEU-om se Unija izričito ovlašćuje za razvoj zajedničke politike useljavanja, a jasno je da cilj ovog Prijedloga treba nastojati ostvariti na razini EU-a. S druge strane, zakonite migracije područje su podijeljene nadležnosti između EU-a i država članica, a člankom 79. UFEU-a priznaje se pravo država članica da odrede opseg prihvata državljana trećih zemalja koji na njihovo državno područje dolaze iz trećih zemalja radi potrage za poslom. Načelo supsidijarnosti primjenjuje se jer je riječ o području podijeljene nadležnosti.

Sve države članice suočavaju se s manjkom vještina i radne snage, a očekuje se da će se taj manjak povećati zbog demografskih izazova i zahtjeva usporedne tranzicije (zelena i digitalna tranzicija). Države članice već nastoje riješiti te probleme aktiviranjem domaće radne snage, usavršavanjem, prekvalifikacijom, poticanjem mobilnosti unutar EU-a i poboljšanjem radnih uvjeta u određenim zanimanjima. Međutim, važna su sastavnica sveobuhvatnog odgovora na te manjkove i zakonite migracije.

Ograničeno zapošljavanje kvalificiranih državljana trećih zemalja putem postojećih kanala migracija radne snage radi rješavanja problema manjka radne snage i vještina ima znatnu prekograničnu dimenziju.

Iako su neke države članice već prepoznale ključnu ulogu zakonitih migracija i osmislile politike za privlačenje talenata, nacionalne inicijative i politike za poboljšanje međunarodnog zapošljavanja državljana trećih zemalja vrlo su rascjepkane i razlikuju se među državama članicama u pogledu njihova opsega djelovanja.

Samo nekoliko država članica ima **digitalne platforme i alate za privlačenje talenata na nacionalnoj razini** koji su posebno usmjereni na tražitelje zaposlenja iz trećih zemalja pružanjem potpore u traženju posla i davanjem informacija relevantnih za međunarodno zapošljavanje. Međutim, njihov je opseg često ograničen jer su uglavnom usmjereni na visokokvalificirane radnike (a u EU-u postoje manjkovi na svim razinama vještina) i imaju ograničene funkcije. Osim toga, ti su alati usmjereni na nacionalna tržišta rada i stoga ne iskorištavaju ekonomiju razmjera koju suradnja na razini EU-a može pružiti za privlačenje državljana trećih zemalja.

Stoga države članice ne mogu pojedinačno na odgovarajući način ukloniti **prepreke zapošljavanju državljana trećih zemalja**.

Države članice, posebno manje države članice s manjom vidljivošću na globalnoj razini, same možda neće moći privući dovoljno potencijalnih radnika iz trećih zemalja. Stoga se inicijativama na nacionalnoj razini ne bi djelotvorno riješio problem manjka radne snage u EU-u, dok bi jedinstvena platforma mogla pomoći u usklađivanju i premošćivanju jaza između ponude potencijalne radne snage iz trećih zemalja i potražnje poslodavaca s poslovnim nastanom u državama članicama, čime bi se djelotvornije privukli strani talenti u usporedbi s rezultatima koje bi države članice mogle postići same. Nadalje, postoji rascjepkanost i nedostatak koordinacije među raznim postojećim nacionalnim ili privatnim platformama, što bi se moglo prevladati samo platformom na razini EU-a koja pruža sveobuhvatan i pojednostavnjen pristup.

EU u cjelini privlačniji je državljanima trećih zemalja koji su zainteresirani za migriranje od država članica na pojedinačnoj razini. Baza talenata EU-a, kao jedinstvena platforma na razini EU-a koja daje transparentne informacije o postupcima useljavanja i zapošljavanja te pruža usluge potpore, **poboljšala bi cjelokupnu učinkovitost upravljanja migracijama radne snage** na razini EU-a i **promicala EU kao odredište za tražitelje zaposlenja iz trećih zemalja s potencijalom za rješavanje problema manjka vještina**. Zahvaljujući **ekonomiji razmjera** koja se može postići suradnjom na razini EU-a, EU bi bio bolje osposobljen za natjecanje na globalnoj sceni u privlačenju stranih talenata. Time bi se osiguralo privlačenje **većeg broja potencijalnih tražitelja zaposlenja s potrebnim vještinama** te bi se bolje zadovoljile potrebe poslodavaca za radnom snagom u svim državama članicama. Tražiteljima zaposlenja iz trećih zemalja poslala bi se jasna poruka da ih je EU spreman prihvatiti na svojem tržištu rada, uz pružanje zaštite od nepoštenog zapošljavanja i izrabljivačkih radnih uvjeta.

2.3. Proporcionalnost

Ovom inicijativom ne bi se zamijenile nacionalne inicijative i platforme u kontekstu međunarodnog zapošljavanja niti bi se definirale politike država članica za privlačenje talenata. Osim toga, s obzirom na to da baza talenata EU-a **nije novi zakoniti migracijski put**, ova inicijativa ne bi utjecala na pravo država članica da odrede opseg prihvata državljana trećih zemalja na svoje državno područje ni na njihovo diskrecijsko pravo u pogledu uvođenja ispitivanja tržišta rada na nacionalnoj razini. Kao dobrovoljan alat za olakšavanje međunarodnog zapošljavanja, baza talenata EU-a pružila bi **dodatnu potporu na razini EU-a**. Inicijativa je ograničena na one aspekte koje države članice ne mogu same zadovoljavajuće ostvariti i u pogledu kojih je Unija u boljem položaju za djelovanje radi postizanja ekonomije razmjera. Stoga bi države članice mogle zadržati svoje alate i dopuniti ih novom platformom. Ova inicijativa stoga bi imala **dodanu vrijednost jer bi bila potpora državama članicama koje već razvijaju politike za privlačenje talenata**. Države članice koje nemaju sličan alat mogle bi, umjesto da uspostave vlastitu platformu, upotrebljavati bazu talenata EU-a. Općenito, baza talenata EU-a pomogla bi u privlačenju radnika iz inozemstva koji su državljanima trećih zemalja u situacijama u kojima se manjak radne snage i vještina u državama članicama ne može dostatno riješiti na neki drugi način. Osim toga, baza talenata EU-a, kao platforma na razini EU-a s nizom raznih alata i usluga za olakšavanje međunarodnog zapošljavanja, osigurala bi veću vidljivost slobodnih radnih mjesta poslodavaca u EU-u na globalnoj razini te bi poduzećima iz EU-a osigurala širu bazu potencijalnih kandidata.

S obzirom na navedeno, Prijedlog ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje navedenih ciljeva.

2.4. Odabir instrumenta

Cilj je Prijedloga uspostaviti bazu talenata EU-a, platformu na razini EU-a za olakšavanje međunarodnog zapošljavanja i pružanje mogućnosti za rad u deficitarnim zanimanjima u EU-u za državljanima trećih zemalja. Prijedlogom se utvrđuju područje primjene, struktura IT sustava, upravljačka struktura, pravila za tražitelje zaposlenja iz trećih zemalja i sudjelovanje poslodavaca u bazi talenata EU-a te cjelokupno funkcioniranje baze talenata EU-a, uključujući davanje informacija i pružanje usluga potpore.

Baza talenata EU-a dobrovoljan je alat. Države članice stoga mogu odlučiti hoće li mu se pridružiti. O namjeri sudjelovanja dužne su obavijestiti Komisiju. Na IT platformi baze talenata EU-a svoja slobodna radna mjesta moći će objavljivati samo poslodavci s poslovnim nastanom u državama članicama sudionicama.

Uspostava platforme na razini EU-a zahtijeva izravno primjenjiva pravila. Takva pravila, koja bi trebala biti dovoljno jasna, detaljna i bezuvjetna i koja bi se trebala ujednačeno primjenjivati u svim državama članicama sudionicama, ne zahtijevaju nikakve mjere za prenošenje. Stoga je uredba najprimjereniji instrument za ostvarivanje ciljeva Prijedloga.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

3.1. Savjetovanja s dionicima

U okviru novog pakta o migracijama i azilu pokrenuto je javno savjetovanje o budućnosti zakonitih migracija, koje je održano od 23. rujna do 30. prosinca 2020.¹⁵ Cilj tog javnog savjetovanja bio je utvrditi područja u kojima bi se okvir EU-a za zakonite migracije mogao

¹⁵ <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12594-Public-consultation-on-legal>

dodatno poboljšati, među ostalim mogućim novim zakonodavstvom. U savjetovanje su uključena pitanja relevantna za uspostavu baze talenata EU-a (4 od 13 pitanja)¹⁶. Odgovore u okviru javnog savjetovanja dali su građani EU-a, organizacije i državljani trećih zemalja (koji borave u EU-u ili izvan njega), poslovna udruženja i organizacije, nevladine organizacije, akademske/istraživačke institucije, sindikati, ministarstva i tijela javne službe.

Provedena su opsežna savjetovanja s relevantnim dionicima u kontekstu **studije izvedivosti OECD-a o bazi talenata**¹⁷, dovršene u lipnju 2022. U njima su sudjelovali relevantni dionici iz javnog i privatnog sektora na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini te akademska zajednica i stručnjaci. Među dionicima iz javnog sektora bili su relevantna ministarstva, regionalni subjekti, predstavnici nacionalnih inicijativa za privlačenje talenata i službe za zapošljavanje. Među dionicima iz privatnog sektora bili su predstavnici poslodavaca, multinacionalna poduzeća, sindikati i agencije za zapošljavanje. Provedeno je savjetovanje i sa službama Europske komisije i nadležnim agencijama EU-a.

U okviru pripreme **paketa o vještinama i talentima** organizirana su ciljana savjetovanja s državama članicama, uključujući javne službe za zapošljavanje i stručne skupine koje rade na aspektima povezanim s migracijama, među ostalim i o bazi talenata EU-a.

Komisija je od ožujka do lipnja 2023. organizirala opsežna ciljana savjetovanja za potrebe izrade procjene učinka baze talenata EU-a. Ta su savjetovanja obuhvaćala u većoj mjeri tehnička pitanja u usporedbi s pitanjima uključenima u javno savjetovanje i studiju izvedivosti OECD-a. Komisija je provela ciljana savjetovanja sa širokim rasponom dionika, uključujući institucije i agencije EU-a, međunarodne organizacije, nadležna tijela u državama članicama, nevladine organizacije, gospodarske i socijalne partnere, sindikate i udruženja poslodavaca.

Osim toga, na internetskoj stranici „Iznesite svoje mišljenje” objavljen je poziv na očitovanje o bazi talenata EU-a s detaljnim objašnjenjem planirane inicijative¹⁸. Dostavom povratnih informacija doprinos je dalo ukupno 45 dionika, uključujući mreže, nevladine organizacije, gospodarske i socijalne partnere, lokalna i regionalna tijela u državama članicama te građane EU-a.

Većina dionika s kojima je provedeno savjetovanje pozdravila je predloženu inicijativu i potvrdila da potencijalno može osigurati dodanu vrijednost u rješavanju problema manjka radne snage i vještina olakšavanjem međunarodnog zapošljavanja i smanjivanjem postojećih prepreka. Posebno je prepoznato da bi baza talenata EU-a mogla pružati jasne informacije i smjernice u cijelom postupku zapošljavanja. Velika većina dionika podržala je razvoj dobrovoljnog alata otvorenog za države članice zainteresirane za sudjelovanje. Većina dionika pozdravila je opciju kojom bi se uspostavio alat koji se temelji na potražnji, odnosno na stvarnim potrebama tržišta rada, i otvoren za sve razine vještina koji bi u prvoj fazi bio usmjeren na deficitarna zanimanja u EU-u, uz mogućnost proširenja njegova područja primjene tijekom vremena. Više dionika naglasilo je da treba osigurati odgovarajuću zaštitu državljana trećih zemalja od rizika od nepoštenog zapošljavanja i izrabljivačkih radnih uvjeta.

¹⁶ Pitanja su se odnosila na utvrđivanje zanimanja u kojima će EU u narednim godinama uglavnom trebati zaposliti državljane trećih zemalja, glavne ciljeve koje bi baza talenata EU-a trebala ostvariti i moguće kriterije za sudjelovanje u bazi talenata EU-a, a posljednje otvoreno pitanje odnosilo se na to kako poboljšati politiku EU-a o zakonitim migracijama.

¹⁷ Studija izvedivosti OECD-a obuhvaćala je ocjenjivanje triju mogućih scenarija razvoja baze talenata EU-a te analizu troškova i koristi za svaki scenarij. U studiji su detaljno ocijenjeni mogući pravni okvir, područje primjene i funkcije buduće baze talenata EU-a te upravljanje njome. Vidjeti [studiju izvedivosti OECD-a o bazi talenata](#).

¹⁸ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13716-Baza-talenata-EU-a_hr

Navedeno je i da pri uspostavi takvog alata treba osigurati zaštitu osobnih podataka. Istaknuta je važnost nadogradnje postojećih alata za zapošljavanje na razini EU-a i nacionalnoj razini, posebno potreba da se osigura interoperabilnost tih alata. Dionici su preporučili da se u oblikovanje i provedbu inicijative uključi gospodarske i socijalne partnere, posebno sindikate te nacionalna i lokalna tijela.

U Prijedlogu su uzeti u obzir glavni problemi utvrđeni u savjetovanjima te ih se nastojalo riješiti.

3.2. Prikupljanje i primjena stručnog znanja

Procjena učinka o uspostavi baze talenata EU-a potkrijepljena je studijom koju je proveo vanjski ugovaratelj. Nadalje, o prijedlogu o bazi talenata EU-a provedeno je savjetovanje s nizom stručnih skupina: stručnom skupinom za gospodarske migracije, Mrežom stručnjaka za zakonite migracije, stručnom skupinom za stajališta migranata u području migracija, stručnom skupinom za priznavanje stručnih kvalifikacija i savjetodavnom skupinom za Europski kvalifikacijski okvir.

Osim toga, provedeno je savjetovanje s predstavnicima država članica u okviru Europske platforme za migracije radne snage i sastanka savjetnika za europske javne službe za zapošljavanje (AFEPA).

3.3. Procjena učinka

U skladu sa svojom politikom o „boljoj izradi zakonodavstva” Komisija je u pripremi Prijedloga provela procjenu učinka u kojoj su ocijenjene tri opcije politike:

1. opcija: neobvezujuće mjere za poboljšanje davanja informacija i olakšavanje identifikacije i usklađivanja (nezakonodavna opcija).

Ta je opcija uključivala niz **nezakonodavnih mjera za poboljšanje davanja informacija i olakšavanje identifikacije i usklađivanja**. U okviru nje predviđeno je: i. poboljšanje portala EU-a o useljavanju, ii. organiziranje događanja za usklađivanje ponude i potražnje za poslom i iii. izrada internetskog kataloga pseudonimiziranih profila tražitelja zaposlenja koji su državljani trećih zemalja od strane država članica na temelju preporuke Komisije. Mreža nacionalnih koordinatora olakšala bi povezivanje zainteresiranih poslodavaca i kandidata.

2. opcija: izrada baze talenata EU-a usmjerene na zadovoljavanje potreba tržišta rada u ključnim zanimanjima (zakonodavna opcija).

Tom je opcijom predviđena zakonodavna mjera kojom bi se uspostavila baza talenata EU-a. Ta bi mjera podrazumijevala izradu **internetske platforme** za objedinjavanje profila koje su registrirali tražitelji zaposlenja iz trećih zemalja koji borave izvan Unije i slobodnih radnih mjesta poslodavaca s poslovnim nastanom u Uniji. Taj bi alat bio otvoren **za sve razine vještina**, a ujedno bi bio **usmjeren na rješavanje problema deficitarnih zanimanja u cijelom EU-u** (uključujući regionalne aspekte). Osim toga, njime bi se **poduprla provedba partnerstava za traženje talenata** usmjeravanjem tražitelja zaposlenja koji su državljani trećih zemalja i sudionici partnerstva za traženje talenata na slobodna radna mjesta poslodavaca s poslovnim nastanom u relevantnoj državi članici. Baza talenata EU-a bila bi i **dobrovoljan sustav**, čime bi se omogućilo da sudjeluju samo zainteresirane države članice. Platforma za bazu talenata EU-a uključivala bi **posebne alate** za olakšavanje identifikacije i usklađivanje tražitelja zaposlenja i poslodavaca (npr. automatizirani alat za usklađivanje ponude i potražnje), a temeljila bi se i na određenim IT komponentama EURES-a. Na internetu na platformi bi bile dostupne informacije o postupcima zapošljavanja, useljavanja i priznavanja u državama članicama. Nacionalne kontaktne točke uspostavljene u državama

članicama sudionicama kao tijela odgovorna za praktičnu provedbu alata pružale bi prilagođenu potporu i smjernice. U okviru te opcije države članice mogle bi uvesti mjere za olakšavanje kako bi postupak zapošljavanja bio jednostavniji i brži (npr. ubrzani postupci useljavanja).

3. opcija: izrada baze talenata EU-a kao alata koji se u potpunosti temelji na potražnji (zakonodavna opcija).

U toj je opciji, kao i u 2. opciji, predviđena zakonodavna mjera kojom bi se uspostavila baza talenata EU-a i izradila **internetska platforma** za objedinjavanje profila koje su registrirali tražitelji zaposlenja iz trećih zemalja koji borave izvan Unije i slobodnih radnih mjesta poslodavaca s poslovnim nastanom u Uniji. Međutim, u okviru 3. opcije taj bi alat bio **potpuno tržišno usmjeren** i otvoren **svim tražiteljima zaposlenja iz trećih zemalja i svim poslodavcima bez obzira na njihova zanimanja**. Temeljio bi se na potrebama poslodavaca, a ne na širem strateškom razmatranju stanja na tržištu rada i drugih ciljeva politike na razini EU-a i na nacionalnoj razini. Baza talenata EU-a bila bi **dobrovoljan sustav**, čime bi se omogućilo da mu se pridruže samo zainteresirane države članice. U okviru te opcije razvoj IT platforme temeljio bi se na potpuno **novom IT rješenju** razvijenom putem **sustava za usklađivanje ponude i potražnje za poslom** koji se u potpunosti temelji na algoritmima koji se temelje na umjetnoj inteligenciji i najsuvremenijim tehnologijama koje koriste postojeće platforme privatnog sektora (IT komponente EURES-a ne bi se ponovno upotrijebile). Kao i u 2. opciji, platforma bi uključivala **posebne alate** za olakšavanje identifikacije, pretraživanja i usklađivanja (npr. automatizirani alat za usklađivanje ponude i potražnje) te bi na njoj bile dostupne **informacije na internetu**. Nacionalne kontaktne točke uspostavljene u državama članicama sudionicama kao tijela odgovorna za praktičnu provedbu alata pružale bi **prilagođenu potporu i smjernice**. U okviru te opcije države članice imale bi obvezu uvesti ubrzane postupke useljavanja i priznavanja i/ili isključivanje iz ispitivanja tržišta rada.

Na temelju procjene socijalnih i gospodarskih učinaka, djelotvornosti i učinkovitosti opcija politike te njihove političke izvedivosti i prihvaćanja dionika najpoželjnija je 2. opcija.

Najpoželjnijom opcijom omogućilo bi se zadovoljavanje potreba poslodavaca, uz uzimanje u obzir **šireg strateškog razmatranja stanja na tržištu rada i drugih ciljeva politike na razini EU-a i nacionalnoj razini**. Predviđeni alat bio bi **otvoren za sve razine vještina**, pri čemu bi se osigurao fleksibilan mehanizam za utvrđivanje i rješavanje problema manjka radne snage i vještina na u većoj mjeri strateški i strukturirani način. **Dobrovoljna priroda** alata zainteresiranim državama članicama omogućuje da zadrže svoje alate i dopune ih novom platformom, kojom se stoga **pruža dodatna potpora na razini EU-a**. Uspostava baze talenata EU-a kao alata za posredovanje pri zapošljavanju u okviru **partnerstava za traženje talenata** olakšala bi provedbu te inicijative, čime bi se neizravno pridonijelo općem upravljanju migracijama zahvaljujući poticanju suradnje s trećim zemljama u području migracija.

Općenito, najpoželjnija opcija **koristila bi poslodavcima i državljanima trećih zemalja** jer bi se njome međunarodno zapošljavanje učinilo bržim, jednostavnijim i djelotvornijim. Iako bi ta opcija dovela do **troškova** povezanih s izradom platforme i upravljanjem njome i na razini EU-a i na nacionalnoj razini, upotreba određenih IT elemenata EURES-a omogućila bi veće uštede u pogledu resursa. Osim toga, sinergije s EURES-om omogućile bi oslanjanje na priznato stručno znanje te mreže za postupke zapošljavanja. Zakonodavnim djelovanjem omogućilo bi se uključivanje **odgovarajućih zaštitnih mjera i osiguravanje transparentnosti i odgovornosti u pogledu zaštite temeljnih prava**, posebno u pogledu zaštite osobnih podataka i rizika od izrabljivačkih radnih uvjeta.

3.4. Primjerenost i pojednostavnjenje propisa

Ne očekuje se da će ovaj Prijedlog dovesti do izravnog pojednostavnjenja regulatornog opterećenja, ali bi bio posebno koristan za poduzeća i poslodavce u EU-u jer bi im se olakšavanjem međunarodnog zapošljavanja omogućio **lakši, brži i širi pristup radnoj snazi** iz trećih zemalja. Predviđena potpora međunarodnom zapošljavanju bila bi **posebno korisna za MSP-ove**, koji će zbog ograničenijih resursa vjerojatno imati nerazmjerna opterećenja pri zapošljavanju državljana trećih zemalja u usporedbi s velikim poduzećima. S obzirom na to da je usmjeren na deficitarna zanimanja u EU-u, Prijedlog bi mogao biti posebno koristan za poduzeća i poslodavce u EU-u koji rade u strateškim sektorima pogođenima strukturnim nedostacima, kao što su **sektori povezani sa zelenom i digitalnom tranzicijom**. Ne očekuje se da će najpoželjnija opcija imati nepovoljne učinke na **građane EU-a** jer će uključivati šira strateška razmatranja tržišta rada.

3.5. Temeljna prava

Ova je inicijativa u skladu s Poveljom o temeljnim pravima i njome se osnažuju pravo na rad i izbor zanimanja (članak 15.), pravo na poštene i pravične radne uvjete (članak 31.), pravo na dobru upravu (članak 41.)¹⁹ i nediskriminacija (članak 21.)²⁰. Osim toga, baza talenata EU-a u skladu je i sa zahtjevima iz članka 8. o zaštiti osobnih podataka i zahtjevima iz zakonodavstva EU-a o zaštiti podataka, posebno sa zahtjevima Opće uredbe o zaštiti podataka i Uredbe o zaštiti podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama EU-a²¹. Točnije, predloženom Uredbom utvrđuju se svrhe obrade te jasne uloge i odgovornosti u pogledu zaštite osobnih podataka. Osobni podaci obrađivali bi se samo u mjeri potrebnoj za izvršavanje zadaća dodijeljenih nadležnim tijelima u javnom interesu, kako je utvrđeno u ovoj Uredbi.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN²²

Budući da je ova inicijativa dobrovoljna, samo bi zainteresirane države članice sudjelovale u bazi talenata EU-a. Određeni troškovi i učinci razlikovali bi se ovisno o broju država članica sudionica. Za potrebe procjene mogućeg utjecaja Prijedloga na proračun, uzimajući u obzir njegovu dobrovoljnu prirodu i činjenicu da se neke države članice mogu odlučiti pridružiti nakon što sustav postane potpuno operativan, pretpostavljalo se da će do 2030.²³ u bazi talenata EU-a sudjelovati najmanje 11 i najviše 20 država članica i da će se druge države

¹⁹ Olakšao bi se pristup zapošljavanju u EU-u i ograničilo bi se administrativno opterećenje zbog više nacionalnih postupaka.

²⁰ Posebno u pogledu prakse zapošljavanja i radnih uvjeta.

²¹ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) i Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ.

²² Kad je riječ o troškovima nakon 2027., oni su okvirni i njima se ne prejudicira raspoloživi proračun za inicijativu u okviru budućeg VFO-a.

²³ Kako je detaljno objašnjeno u Radnom dokumentu službi Komisije priloženom zakonodavnom prijedlogu, ta se pretpostavka temeljila na nizu razmatranja. Iako bi inicijativa bila oblikovana tako da bude privlačna što većem broju država članica, vjerojatno je da će se države članice pridruživati postupno, odnosno da će se u prvim godinama provedbe pridružiti samo neke države članice i da će se broj država članica sudionica, dugoročno gledano, postupno povećavati. Stoga se pretpostavljalo da bi se države članice s većim interesom mogle pridružiti od samog početka, a da će se druge države članice pridružiti poslije. Dugoročno se predviđa veće prihvaćanje inicijative, što pokazuje činjenica da je velika većina država članica s kojima je provedeno savjetovanje pozdravila inicijativu. Osim toga, može se razumno pretpostaviti da će se nekoliko država članica pridružiti zbog prijeko potrebe povezane s problematičnom demografskom situacijom koja zahtijeva oslanjanje na zakonite migracije u rješavanju problema manjka vještina i radne snage u budućnosti koji se ne može u dovoljnoj mjeri riješiti domaćom radnom snagom EU-a.

članice pridružiti poslije. Tom se pretpostavkom ne prejudiciraju odluke država članica, a proračun će se prilagoditi ovisno o broju država članica koje budu sudjelovale u bazi talenata EU-a. Komisija namjerava potaknuti što više država članica da se pridruže bazi talenata EU-a.

U nastavku je prikazan niz procijenjenih troškova u svakom scenariju.

Najpoželjnija opcija uključuje sljedeće troškove:

1. Jednokratni troškovi za IT razvoj (2026. – 2027.)

Troškovi IT razvoja povezani su s izradom nove IT platforme koja će se djelomično temeljiti na određenim IT komponentama EURES-a. Predviđeno je da bi velika većina troškova IT razvoja bili troškovi na razini EU-a za razvoj relevantne infrastrukture koja uključuje, na primjer, osnovni sustav, izradu alata za prethodnu provjeru, stvaranje baze podataka za profile tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja te relevantne prilagodbe komponenti EURES-a (npr. automatski alat za usklađivanje ponude i potražnje). Ti troškovi obuhvaćaju i interoperabilnost između relevantnih nacionalnih sustava država članica i IT platforme baze talenata EU-a.

- Financiranje koje bi morala osigurati Komisija: 6 722 056 – 6 804 539 EUR (za između 11 i 20 država članica sudionica).
- Financiranje interoperabilnosti nacionalnih sustava država članica s bazom talenata EU-a (za Komisiju): 2 672 400 – 4 175 625 EUR (za između 11 i 20 država članica sudionica).

2. Tekući godišnji troškovi upravljanja i elemenata koji nisu povezani s IT-om (od 2026.)

To će zahtijevati dodatno osoblje na razini EU-a jer bi se tajništvo baze talenata EU-a osnovalo u okviru Komisije²⁴. Komisija će snositi i troškove za aktivnosti povezane s koordinacijom nacionalnih kontaktnih točaka, osposobljavanjem, komunikacijom, prevođenjem i davanjem informacija na internetu.

Osim toga, u državama članicama (od 2026.) bile bi određene nacionalne kontaktne točke. S obzirom na povezanost s partnerstvima za traženje talenata, baza talenata EU-a može olakšati posredovanje pri zapošljavanju za tražitelje posla koji su stekli ili vrednovali svoje vještine u okviru partnerstva za traženje talenata i dobili „iskaznicu EU-ova partnerstva za talente” kojom se to potvrđuje (nakon 2027.).

- Financiranje koje bi morala osigurati Komisija: 5 426 500 – 6 000 000 EUR godišnje.
- Financiranje koje bi morale osigurati države članice (koje bi se pokrilo iz FAMI-ja): 9 440 000 – 16 040 000 EUR: 8 000 000 – 14 600 000 EUR za određene nacionalne kontaktne točke (od 2026.) i 1 440 000 EUR (nakon 2027.) za administrativnu potporu pri izdavanju „iskaznica EU-ova partnerstva za talente” (obje će se kategorije troškova pokriti iz FAMI-ja).

3. Tekući godišnji troškovi povezani s IT-om u operativnoj fazi (nakon 2027.)

²⁴ Procjenjuje se da će u Komisiji biti potrebno 13 članova osoblja za sve zadaće povezane s bazom talenata EU-a. To će se osoblje postupno angažirati, ovisno o fazi razvoja inicijative. Do 2027. bilo bi potrebno 10 članova osoblja. Troškovi nakon 2027. okvirni su i njima se ne prejudicira raspoloživi proračun za inicijativu u okviru budućeg VFO-a.

- Financiranje koje bi morala osigurati Komisija: 1 906 255 – 1 947 497 EUR za održavanje IT platforme baze talenata EU-a, razvoj njezinih dodatnih značajki i infrastrukture tijekom prve dvije godine njezina rada (uz postupno smanjenje troškova u narednim godinama).
- Financiranje koje bi morale osigurati države članice (iz nacionalnih proračuna): 348 075 – 543 867 EUR godišnjih troškova povezanih s održavanjem interoperabilnosti između nacionalnih sustava država članica i IT platforme baze talenata EU-a za sve države članice sudionice tijekom prve dvije godine rada sustava, uz pretpostavku da će se do 2030. bazi talenata EU-a pridružiti između 11 i 20 država članica (uz postupno smanjenje troškova u narednim godinama).

Utjecaj na proračun te potrebni ljudski i administrativni resursi detaljno su opisani u zakonodavnom financijskom izvještaju.

5. DRUGI ELEMENTI

5.1. Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja

U fazi provedbe Komisija će putem upravljačke skupine za bazu talenata EU-a organizirati redovite sastanke s državama članicama sudionicama kako bi se raspravila i razjasnila sva sporna pitanja. Komisija će do 2031. (nakon tri godine rada baze talenata EU-a (prema procjenama)) i svakih pet godina nakon toga Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija dostaviti izvješće o ocjeni provedbe, funkcioniranja i učinaka baze talenata EU-a.

Provedba baze talenata EU-a pratit će se u odnosu na glavne ciljeve politike s pomoću niza relevantnih i mjerljivih pokazatelja koji se temelje na lako dostupnim, priznatim i vjerodostojnim izvorima podataka. Točnije, prikupljat će se sljedeći podaci: i. broj i vrsta profila tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja registriranih na IT platformi baze talenata EU-a, ii. broj i vrsta slobodnih radnih mjesta registriranih na IT platformi baze talenata EU-a, iii. broj posjeta IT platformi baze talenata EU-a, iv. broj zapošljavanja omogućenih preko baze talenata EU-a, v. broj izdanih „iskaznica EU-ova partnerstva za talente”, vi. broj i vrsta zapošljavanja omogućenih preko baze talenata EU-a u okviru partnerstava za traženje talenata. Tajništvo baze talenata EU-a redovito bi pratilo uspješnost baze talenata EU-a.

Postojeće agencije i mreže EU-a, kao što su Agencija za temeljna prava, Europska migracijska mreža i Komisijin Centar znanja o migracijama i demografiji, mogu se koristiti za provedbu preciznih istraživanja tema povezanih s provedbom baze talenata EU-a. Komisija će nastaviti i savjetovanje s postojećim stručnim skupinama koje su pridonijele procjeni učinka.

5.2. Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga

POGLAVLJE I. – OPĆE ODREDBE

Članci od 1. do 4.

U ovom se poglavlju utvrđuju predmet Prijedloga, područje primjene prijedloga i definicije utvrđene za potrebe prijedloga.

Prijedlogom se uspostavlja baza talenata EU-a koja je dostupna svim državama članicama kako bi se olakšalo zapošljavanje tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja koji borave izvan Unije, uključujući one kojima je potrebna međunarodna zaštita, a nalaze se u trećim zemljama.

Baza talenata EU-a dobrovoljan je alat koji zainteresiranim državama članicama pruža dodatnu potporu na razini EU-a za olakšavanje međunarodnog zapošljavanja. Države članice mogle bi zadržati sve postojeće alate i dopuniti ih novom platformom. Budući da države članice mogu odlučiti žele li se pridružiti, u članku 3. utvrđena su jasna pravila o njihovu sudjelovanju. Države članice mogu u bilo kojem trenutku odlučiti pridružiti se bazi talenata EU-a. O toj odluci moraju obavijestiti Komisiju najkasnije devet mjeseci ranije. Samo bi poslodavci s poslovnim nastanom u državama članicama sudionicama mogli koristiti bazu talenata EU-a za objavljivanje svojih slobodnih radnih mjesta na platformi.

Na platformi će biti objavljene informacije o državama članicama sudionicama kako bi područje primjene ove Uredbe bilo transparentno.

POGLAVLJE II. – STRUKTURA IT SUSTAVA

Članci 5. i 6.

Člankom 5. Prijedloga uspostavlja se nova IT platforma (IT platforma baze talenata EU-a) za objedinjavanje i potporu u usklađivanju profila tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja koji borave izvan Unije i slobodnih radnih mjesta poslodavaca s poslovnim nastanom u državama članicama sudionicama. U tu su svrhu u članku 5. stavku 2. navedene relevantne IT komponente koje treba razviti. Osim toga, predviđa se donošenje provedbenih akata kako bi se definirali jedinstveni tehnički standardi za razmjenu podataka, formate podataka, formate slobodnih radnih mjesta i formate profila tražitelja zaposlenja.

Kako bi razvoj nove IT platforme zahtijevao što manje resursa, IT platformu baze talenata EU-a trebalo bi u najvećoj mogućoj mjeri razviti upotrebom postojeće IT infrastrukture u vlasništvu Komisije.

Kako bi baza talenata EU-a bila učinkovit alat za potporu državama članicama sudionicama, osigurana je interoperabilnost između nacionalnih sustava i IT platforme baze talenata EU-a. Time će se i nadležnim tijelima u državama članicama sudionicama, a ne samo registriranim tražiteljima zaposlenja iz trećih zemalja i poslodavcima koji sudjeluju u bazi talenata EU-a, omogućiti pristup slobodnim radnim mjestima i profilima tražitelja zaposlenja registriranim u nacionalnim bazama podataka i bazama podataka EU-a.

Budući da rad IT platforme baze talenata EU-a uključuje obradu osobnih podataka registriranih tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja i poslodavaca koji sudjeluju u bazi talenata EU-a, člankom 6. ovog Prijedloga propisuju se pravila o obradi osobnih podataka, uključujući definiciju voditelja obrade podataka i onih koji mogu pristupiti osobnim podacima u bazi talenata EU-a te odredbe o pravima tražitelja zaposlenja u tom kontekstu. Predviđa se donošenje provedbenih akata kako bi se utvrdila konkretnija pravila, među ostalim o definiciji potkategorija osobnih podataka koji će se obrađivati, odgovornostima voditelja obrade podataka i uvjetima za pristup osobnim podacima.

POGLAVLJE III. – UPRAVLJANJE

Članci od 7. do 10.

Tim se odredbama utvrđuju relevantna tijela odgovorna za upravljanje bazom talenata EU-a te njihove uloge i odgovornosti.

Člankom 8. osniva se tajništvo baze talenata EU-a kako bi se osiguralo cjelokupno upravljanje bazom talenata EU-a, uključujući uspostavu IT platforme baze talenata EU-a i upravljanje njome.

Upravljačka skupina za bazu talenata EU-a, utvrđena u članku 9., sastoji se od predstavnika država članica sudionica (predstavnici država članica koje ne sudjeluju mogu sudjelovati na

sastancima kao promatrači) i njezina je zadaća pružiti potporu u različitim aspektima relevantnima za provedbu baze talenata EU-a, među ostalim u pogledu planiranja i koordinacije aktivnosti baze talenata EU-a. Ta skupina može poslužiti i kao forum za raspravu kako bi se državama članicama olakšala razmjena informacija o provedbi ubrzanih postupaka useljavanja radi olakšavanja zapošljavanja tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja koji su pronašli odgovarajućeg poslodavca preko IT platforme baze talenata EU-a.

Kako je utvrđeno u članku 10., svaka država članica sudionica određuje nacionalne kontaktne točke za bazu talenata EU-a koje su odgovorne za provedbu te baze na nacionalnoj razini. Točnije, nacionalne kontaktne točke za bazu talenata EU-a prenose objave slobodnih radnih mjesta na IT platformu baze talenata EU-a i obavješćuju tajništvo baze talenata EU-a o nacionalnom popisu deficitarnih zanimanja te o deficitarnim zanimanjima koja su uklonjena s popisa deficitarnih zanimanja na razini EU-a ili dodana na taj popis u skladu s člankom 15. stavkom 1.

POGLAVLJE IV. – REGISTRACIJA TRAZITELJA ZAPOSLENJA IZ TREĆIH ZEMALJA I SUDJELOVANJE POSLODAVACA U BAZI TALENATA EU-A

Članak 11. – Registracija i pristup tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja

Člankom 11. utvrđuju se pravila o registraciji i pristupu tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja na IT platformi baze talenata EU-a. Nakon što su registrirali svoje profile u Europass alatu za izradu profila, registrirani tražitelji zaposlenja iz trećih zemalja postaju vidljivi poslodavcima i mogu pretraživati slobodna radna mjesta na platformi.

Članak 12. – Registracija profila i pristup tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja u okviru partnerstava za traženje talenata

IT platforma baze talenata EU-a bit će alat za provedbu partnerstava za traženje talenata jer će olakšavati posredovanje pri zapošljavanju u tom kontekstu. U tu se svrhu u članku 12. utvrđuju posebna pravila za sudjelovanje tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja u okviru partnerstva za traženje talenata.

Tražitelji zaposlenja iz trećih zemalja koji su sudjelovali u partnerstvu za traženje talenata trebali bi dobiti „iskaznicu EU-ova partnerstva za talente”, kojom se potvrđuju vještine stečene ili vrednovane u okviru partnerstva za traženje talenata. Države članice potvrđuju uvjete za izdavanje „iskaznice EU-ova partnerstva za talente” u okviru relevantnog partnerstva za traženje talenata. Predviđeno je da će se predlošci formata te iskaznice donijeti provedbenim aktom.

Nakon što se profili tih tražitelja zaposlenja registriraju na IT platformi baze talenata EU-a, propusnica na temelju partnerstva EU-a za traženje talenata postaje vidljiva poslodavcima.

Tražitelji zaposlenja iz trećih zemalja koji su dobili „iskaznicu EU-ova partnerstva za talente” primili su potporu za razvoj i vrednovanje vještina u okviru dogovorenog između država članica sudionica i partnerskih zemalja. Te aktivnosti mogu biti usmjerene na tržište rada jedne ili više država članica koje sudjeluju u partnerstvu za traženje talenata, koje mogu pridonijeti, među ostalim i financijski, razvoju i provedbi te potpore. Stoga države članice koje sudjeluju u relevantnom partnerstvu za traženje talenata mogu odlučiti ograničiti vidljivost profila tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja koji su dobili „iskaznicu EU-ova partnerstva za talente”, na razdoblje od najviše godinu dana, na poslodavce s poslovnim nastanom u jednoj ili više država članica koje sudjeluju u istom partnerstvu za traženje talenata.

Članak 13. – Sudjelovanje poslodavaca u bazi talenata EU-a

Člankom 13. utvrđuju se pravila o sudjelovanju poslodavaca u bazi talenata EU-a. Objave slobodnih radnih mjesta poslodavaca prenose se na IT platformu baze talenata EU-a putem nacionalnih kontaktnih točaka za bazu talenata EU-a. Budući da je baza talenata EU-a usmjerena na određena deficitarna zanimanja, na platformu se prenose samo objave slobodnih radnih mjesta koja su obuhvaćena popisom deficitarnih zanimanja u EU-u (članak 14.) i nacionalnim prilagodbama tog popisa (članak 15.) i one koje su relevantne za određeno partnerstvo za traženje talenata. Kako bi ih se moglo objaviti na platformi, ta slobodna radna moraju ujedno biti otvorena za tražitelje zaposlenja iz trećih zemalja u skladu s načelom davanja prednosti građanima Unije.

Poslodavci koji sudjeluju u bazi talenata EU-a moraju poštovati relevantno pravo i praksu država članica i Unije. Tražitelji zaposlenja iz trećih zemalja stoga su zaštićeni od diskriminacije, rizika od nepoštenog zapošljavanja i neprimjerenih radnih uvjeta.

Članci 14. i 15. – Popis deficitarnih zanimanja u EU-u i nacionalne prilagodbe tog popisa

Kako bi se državama članicama sudionicama dodatno pomoglo u smanjenju postojećeg i budućeg manjka radne snage, baza talenata EU-a trebala bi biti posebno usmjerena na najrelevantnija zanimanja. U tu je svrhu u Prilogu ovoj Uredbi utvrđen popis deficitarnih zanimanja u EU-u na temelju klasifikacije ISCO-08 na četveroznamenastoj razini. Komisija može delegiranim aktima izmijeniti popis na razini EU-a, uzimajući u obzir zanimanja koja su deficitarna u velikom broju država članica sudionica i zanimanja koja izravno pridonose zelenoj i digitalnoj tranziciji EU-a. Države članice sudionice mogu dodati zanimanja na popis deficitarnih zanimanja u EU-u ili ih ukloniti s njega kako bi zadovoljile svoje specifične potrebe na tržištu rada. Nacionalne prilagodbe utjecat će samo na povezivanje slobodnih radnih mjesta u predmetnoj državi članici.

Članak 16. – Pretraživanje i usklađivanje

Registrirani tražitelji zaposlenja iz trećih zemalja i poslodavci koji sudjeluju u bazi talenata EU-a moći će pretraživati jedni druge na IT platformi putem funkcije pretraživanja s filtrima. Bit će dostupni posebni filtri za pronalaženje profila tražitelja zaposlenja koji imaju „iskaznicu EU-ova partnerstva za talente”.

Osim toga, automatizirani alat za usklađivanje ponude i potražnje ugrađen u IT platformu generirat će popis predloženih profila tražitelja zaposlenja i slobodnih radnih mjesta. Taj će se popis temeljiti na relevantnosti vještina, kvalifikacija i radnog iskustva navedenih u profilu u odnosu na vještine potrebne za određeno slobodno radno mjesto.

POGLAVLJE V. – DAVANJE INFORMACIJA, USLUGE POTPORE I UBRZANI POSTUPCI USELJAVANJA

Članak 17. – Davanje informacija i usluge potpore

Kako bi se olakšalo zapošljavanje, relevantna pravila koja se primjenjuju u različitim državama članicama moraju biti razumljivija i transparentnija za poslodavce i tražitelje zaposlenja iz trećih zemalja. Zbog toga će na IT platformi baze talenata EU-a biti dostupne informacije na internetu, posebno u pogledu postupaka zapošljavanja, useljavanja i priznavanja.

Osim toga, kako bi tražitelji zaposlenja iz trećih zemalja koji su se zaposlili preko baze talenata EU-a imali odgovarajuću zaštitu, bit će uključene informacije o dostupnim mehanizmima pravne zaštite u državama članicama sudionicama.

Kad je riječ o potpori nakon odabira, prema članku 17. stavku 3. kontaktne točke za bazu talenata EU-a dužne su registriranim tražiteljima zaposlenja iz trećih zemalja i poslodavcima koji sudjeluju u bazi talenata EU-a, na njihov zahtjev, dati smjernice i informacije o

postupcima spajanja obitelji i pravima članova obitelji, nacionalnim mjerama integracije i organizacijama koje državljanima trećih zemalja pružaju pomoć nakon zapošljavanja. Takve bi informacije trebale uključivati i dostupne mehanizme pravne zaštite za slučajeve izrabljivanja radne snage i nepoštenih praksi zapošljavanja u državama članicama sudionicama.

Članak 18. – Omogućivanje podnošenja pritužbi

Kako bi se registriranim tražiteljima zaposlenja iz trećih zemalja omogućila djelotvorna zaštita, člankom 18. državama članicama uvodi se obveza uspostave djelotvornih mehanizama koji registriranim tražiteljima zaposlenja iz trećih zemalja omogućuju podnošenje pritužbe ako poslodavci koji sudjeluju u bazi talenata EU-a prekrše obveze utvrđene u članku 13. U skladu s člankom 10., ako poslodavac koji sudjeluje u bazi talenata EU-a prekrši relevantno Unijino ili nacionalno pravo i praksu, njegov se pristup obustavlja, a nacionalne kontaktne točke za bazu talenata EU-a uklanjaju njegove objave slobodnih radnih mjesta kako bi se osiguralo jednako postupanje prema državljanima trećih zemalja i njihova zaštita od nepoštenog zapošljavanja i neprimjerenih radnih uvjeta u skladu s člankom 13. te se o tome obavješćuju relevantna nacionalna tijela odgovorna za to pravo i praksu.

Članak 19. – Ubrzani postupci useljavanja

Kako bi se poslodavcima olakšalo i ubrzalo zapošljavanje registriranih tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja koji borave u inozemstvu, člankom 19. omogućuje se da države članice sudionice uvedu ubrzane postupke useljavanja, posebno u pogledu pribavljanja viza i boravišnih dozvola za potrebe rada te u pogledu izuzeća od načela davanja prednosti građanima Unije.

POGLAVLJE VI. – ZAVRŠNE ODREDBE

Članci od 20. do 24.

Tim se člancima utvrđuju pravila o praćenju, izvješćivanju, izvršavanju delegiranja ovlasti i donošenju provedbenih akata te stupanju na snagu ove Uredbe.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**O USPOSTAVI BAZE TALENATA EU-a**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 79. stavak 2. točku (a),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora²⁵,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija²⁶,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog nadzornika za zaštitu podataka²⁷,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Unija i pojedinačne države članice suočavaju se s manjkovima u nizu raznih sektora i zanimanja, među ostalim u onima relevantnima za zelenu i digitalnu tranziciju. Veliki manjkovi u građevinarstvu, zdravstvu, ugostiteljstvu, prometu, informacijskoj i komunikacijskoj tehnologiji te u znanstvenoj tehnologiji, inženjerstvu i matematici dugotrajan su problem, koji se pogoršao zbog pandemije bolesti COVID-19 i ubrzavanja zelene i digitalne tranzicije. Očekuje se da će se zbog demografskih promjena manjak radne snage nastaviti i potencijalno pogoršati.
- (2) Kako bi se riješio problem manjka radne snage, potreban je sveobuhvatan pristup na razini Unije i nacionalnoj razini koji prije svega uključuje bolje iskorištavanje punog potencijala skupina s nižom razinom sudjelovanja na tržištu rada, prekvalifikaciju i usavršavanje postojeće radne snage, olakšavanje mobilnosti radne snage unutar EU-a te poboljšanje radnih uvjeta i privlačnosti određenih zanimanja. Zbog trenutnih razmjera manjka radne snage na tržištu rada i demografskih trendova mjere usmjerene samo na domaću radnu snagu i radnu snagu iz Unije vjerojatno neće biti dovoljne za rješavanje postojećeg i budućeg problema manjka radne snage i vještina. Stoga su zakonite migracije ključne za dopunu tih mjera i moraju biti dio rješenja za potpunu potporu usporednoj tranziciji.
- (3) Kako bi se olakšalo međunarodno zapošljavanje i državljanima trećih zemalja omogućilo da rade u deficitarnim zanimanjima u EU-u, trebalo bi uspostaviti bazu talenata EU-a, i to u obliku platforme na razini Unije koja objedinjuje i podupire povezivanje profila registriranih tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja koji borave

²⁵ SL C , , str. .

²⁶ SL C , , str. .

²⁷ SL C , , str. .

izvan Unije i slobodnih radnih mjesta poslodavaca s poslovnim nastanom u državama članicama sudionicama.

- (4) U Preporuci Komisije o zakonitim putovima do zaštite u EU-u²⁸ države članice potiču se da uspostave i podupru dodatne mehanizme u području rada za osobe kojima je potrebna međunarodna zaštita²⁹. Baza talenata EU-a mogla bi poduprijeti i operacionalizaciju dodatnih mehanizama.
- (5) Cilj baze talenata EU-a trebao bi biti pružanje potpore državama članicama sudionicama u rješavanju problema postojećeg i budućeg manjka vještina i radne snage tako da se zapošljavaju državljani trećih zemalja u mjeri u kojoj aktiviranje domaće radne snage i mobilnost unutar EU-a nisu dovoljni da se taj cilj ostvari. Kao dobrovoljan alat za olakšavanje međunarodnog zapošljavanja, baza talenata EU-a trebala bi zainteresiranim državama članicama pružiti dodatnu potporu na razini Unije. U tu bi svrhu trebalo osigurati komplementarnost i interoperabilnost s postojećim nacionalnim inicijativama i platformama. Pri razvoju baze talenata EU-a trebalo bi uzeti u obzir konkretne potrebe država članica kako bi se osiguralo najšire moguće sudjelovanje. Stoga je pojam „talent” sveobuhvatan izraz koji se odnosi na cijeli niz vještina koje bi mogle biti potrebne na tržištima rada država članica.
- (6) Cilj je baze talenata EU-a pružiti usluge poslodavcima s poslovnim nastanom u državama članicama sudionicama, uključujući privatne agencije za zapošljavanje, agencije za privremeno zapošljavanje i posrednike na tržištu rada kako su definirani Konvencijom 181. Međunarodne organizacije rada iz 1997.
- (7) Baza talenata EU-a trebala bi podupirati i provedbu partnerstava za traženje talenata, koja su jedan od ključnih aspekata vanjske dimenzije pakta o migracijama i azilu³⁰ i koja su operacionalizirana u skladu s Komunikacijom Komisije o privlačenju vještina i talenata u EU³¹. Sudjelovanje države članice u partnerstvu za traženje talenata ne bi trebalo dovoditi u pitanje njezinu odluku o sudjelovanju u bazi talenata EU-a.
- (8) Kako bi tijela država članica bila na odgovarajući način zastupljena u upravljačkoj skupini za bazu talenata EU-a, države članice sudionice trebale bi imenovati po dva predstavnika, jednog iz tijela nadležnih za zapošljavanje i jednog iz tijela nadležnih za imigraciju.
- (9) IT platformu baze talenata EU-a trebalo bi, u mjeri u kojoj je to moguće, razviti na temelju postojeće IT infrastrukture u vlasništvu Komisije. IT infrastruktura razvijena u okviru EURES-a mogla bi se djelomično ponovno upotrijebiti za IT platformu baze talenata EU-a, uključujući jedinstveni koordinirani kanal i automatizirani alat za usklađivanje ponude i potražnje, uz relevantne prilagodbe, među ostalim kako bi se na odgovarajući način uzela u obzir „iskaznica EU-ova partnerstva za talente”.
- (10) Trebalo bi prema potrebi osigurati sinergije između IT platforme baze talenata EU-a i drugih relevantnih instrumenata i usluga na razini Unije, među ostalim u pogledu

²⁸ Preporuka Komisije (EU) 2020/1364 od 23. rujna 2020. o zakonitim putovima do zaštite u EU-u: promicanje preseljenja, humanitarnog prihvata i drugih dodatnih mehanizama.

²⁹ „Dodatni mehanizmi” su sigurni i regulirani putovi za osobe kojima je potrebna međunarodna zaštita koji preseljenje dopunjuju omogućivanjem zakonitog boravka u trećoj zemlji u kojoj su zadovoljene njihove potrebe za međunarodnom zaštitom. Dodatni mehanizmi u području rada omogućuju osobama kojima je potrebna međunarodna zaštita da pristupe postojećim putovima migracija radne snage i iskoriste svoje vještine te doprinose u rješavanju problema manjka radne snage u zemljama primateljicama. Vidjeti i: <https://www.unhcr.org/complementary-pathways.html>.

³⁰ [COM\(2020\) 609 final](#).

³¹ [COM\(2022\) 657 final](#).

pristupa materijalima za osposobljavanje kao što su Akademija EU-a i Akademija za interoperabilnu Europu. IT platformu baze talenata EU-a trebalo bi brzo i redovito prilagođavati novim tehnološkim rješenjima te bi je trebalo nadograđivati inovativnim značajkama i alatima kako bi pružala najsuvremenije IT usluge.

- (11) Format profila tražitelja zaposlenja i slobodnih radnih mjesta trebalo bi utvrditi na temelju postojeće europske klasifikacije zanimanja, vještina, kompetencija i kvalifikacija (ESCO) kako je predviđeno Uredbom (EU) 2016/589³², kojom se predviđa standardizirana terminologija za zanimanja, vještine i kompetencije te olakšava transparentnost vještina i kvalifikacija. Klasifikacija ESCO trebala bi tražiteljima zaposlenja iz trećih zemalja, poslodavcima i nacionalnim kontaktnim točkama za bazu talenata EU-a pomoći u davanju usporedivih informacija o radnom iskustvu, zanimanjima na koja se odnosi slobodno radno mjesto te vještinama koje tražitelji zaposlenja nude i koje poslodavci zahtijevaju i tako doprinijeti visokokvalitetnom postupku usklađivanja ponude i potražnje. Ako je primjenjivo, nacionalne kontaktne točke za bazu talenata EU-a trebale bi upotrebljavati format prema klasifikaciji ESCO za prijenos objava slobodnih radnih mjesta na IT platformu baze talenata EU-a. Države članice koje ne primjenjuju klasifikaciju ESCO za slobodna radna mjesta na nacionalnoj razini trebale bi izraditi korelacijske tablice za usporedbu klasifikacije koja se upotrebljava u nacionalnim sustavima i klasifikacije ESCO kako bi se omogućila interoperabilnost. Korelacijske tablice trebale bi se staviti na raspolaganje Komisiji i trebale bi se upotrebljavati za automatsko transkodiranje informacija o slobodnim radnim mjestima ili profilima tražitelja zaposlenja u svrhu automatskog usklađivanja ponude i potražnje putem zajedničke IT platforme.
- (12) Tajništvu baze talenata EU-a i nacionalnim kontaktnim točkama za bazu talenata EU-a trebalo bi dodijeliti zadaće kako bi se na IT platformi baze talenata EU-a osigurale funkcije pretraživanja i povezivanja. Te bi se zadaće trebale smatrati zadaćama koje se izvršavaju u javnom interesu, za čije je izvršavanje nužno obrađivati osobne podatke, kako je navedeno u članku 5. stavku 1. točki (a) Uredbe (EU) 2018/1725³³, odnosno članku 6. stavku 1. točki (e) Uredbe (EU) 2016/679³⁴. Obrada osobnih podataka trebala bi se provoditi u skladu s člankom 8. Povelje Europske unije o temeljnim pravima te u skladu s uredbama (EU) 2018/1725 i (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća.
- (13) Obrada za potrebe funkcija IT platforme baze talenata EU-a za pretraživanje i povezivanje trebala bi biti ograničena na osobne podatke nužne za identifikaciju registriranih tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja i poslodavaca koji sudjeluju u bazi talenata EU-a kako bi se omogućilo pretraživanje i povezivanje na IT platformi baze talenata EU-a te prikupljanje podataka radi poboljšanja funkcioniranja baze talenata. Ta obrada ne bi trebala zahtijevati obradu osobnih podataka iz članka 9. Uredbe (EU) 2016/679 i članka 10. Uredbe (EU) 2018/1725.

³² Uredba (EU) 2016/589 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. travnja 2016. o Europskoj mreži službi za zapošljavanje (EURES), pristupu radnika uslugama mobilnosti i daljnjoj integraciji tržišta rada i izmjeni uredaba (EU) br. 492/2011 i (EU) br. 1296/2013 (SL L 107, 22.4.2016., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/589/oj>).

³³ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj?locale=hr>).

³⁴ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (SL L 119, 4.5.2016., str. 1., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj?locale=hr>).

- (14) Registrirani tražitelji zaposlenja iz trećih zemalja trebali bi imati pravo na odabir tehničkih mogućnosti za ograničavanje pristupa svojim osobnim podacima, primjerice ograničavanjem pristupa svojim podacima za kontakt. Profile registriranih tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja i poslodavaca koji sudjeluju u IT platformi baze talenata EU-a koji se nisu upotrebljavali dvije godine trebalo bi automatski ukloniti. Nakon uklanjanja profila ograničen skup anonimiziranih podataka mogao bi se i dalje pohranjivati u istraživačke i statističke svrhe, među ostalim u svrhu izrade i kvalitete europskih statističkih podataka.
- (15) Isto tako, ne dovodeći u pitanje njihovu obvezu obavješćivanja ispitanika o obradi njihovih osobnih podataka i njihovim pravima kao ispitanika u skladu s člancima 12. i 13. Uredbe (EU) 2016/679 i člancima 14. i 15. Uredbe (EU) 2018/1725, tajništvo baze talenata EU-a i nacionalne kontaktne točke za bazu talenata EU-a trebali bi obavijestiti registrirane tražitelje zaposlenja i poslodavce koji sudjeluju u bazi talenata EU-a i o njihovu pravu da tehnički ograniče pristup svojim osobnim podacima i pravu da u svakom trenutku mogu zahtijevati brisanje ili izmjenu osobnih podataka uključenih u svoje profile.
- (16) Baza talenata EU-a trebala bi pridonijeti cilju odvratanja od nezakonitih migracija, među ostalim olakšavanjem pristupa postojećim zakonitim putovima. Tražiteljima zaposlenja iz trećih zemalja na koje se primjenjuje sudska ili upravna odluka o odbijanju ulaska ili boravka u državi članici ili zabrana ulaska u skladu s Direktivom 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća³⁵ ne bi trebalo biti dopušteno da registriraju svoj profil na IT platformi baze talenata EU-a jer im neće biti dopušten ulazak u Uniju i boravak u njoj. U tu bi svrhu tražitelji zaposlenja iz trećih zemalja trebali biti obvezni izjaviti, prije nego što registriraju svoj profil u bazi talenata EU-a, da se na njih trenutačno ne primjenjuje odbijanje ulaska ili boravka u državi članici ni zabrana ulaska na područje Unije. Trebalo bi dati informacije i o posljedicama davanja lažne izjave u tom pogledu.
- (17) Tražitelji zaposlenja iz trećih zemalja koji se žele registrirati u bazi talenata EU-a trebali bi izraditi profil služeći se funkcijom Europass alata za izradu profila³⁶ koja omogućuje izradu besplatnog profila i navođenje relevantnih vještina, kvalifikacija i drugih iskustava na jednoj sigurnoj internetskoj lokaciji.
- (18) Prema potrebi, u državama članicama sudionicama trebalo bi, na zahtjev tražitelja zaposlenja ili poslodavca i u skladu s nacionalnim pravom i praksom te svim relevantnim međunarodnim sporazumima, uključujući sporazume o uzajamnom priznavanju stručnih kvalifikacija, priznati kvalifikacije i vrednovanje vještina registriranih tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja. Na internetu na IT platformi baze talenata EU-a trebali bi biti dostupni prilagođena pomoć i informacije o postojećim postupcima priznavanja i vrednovanja na nacionalnoj razini, što bi trebale osigurati nacionalne kontaktne točke za bazu talenata EU-a.
- (19) U okviru partnerstava za traženje talenata državljani odabranih trećih zemalja primaju potporu za stjecanje i vrednovanje vještina u okviru koji su potvrdile države članice koje sudjeluju u partnerstvu za traženje talenata i partnerske zemlje. Stoga bi vještine

³⁵ Direktiva 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupcima država članica za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom (SL L 348, 24.12.2008., str. 98., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2008/115/oj?locale=hr>).

³⁶ Odluka (EU) 2018/646 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. travnja 2018. o zajedničkom okviru za pružanje boljih usluga za vještine i kvalifikacije (SL L 112, 2.5.2018., str. 42., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2018/646/oj?locale=hr>).

stečene ili vrednovane u okviru partnerstva za traženje talenata trebale biti potvrđene „iskaznicom EU-ova partnerstva za talente”, koja je vidljiva u okviru baze talenata EU-a. Poslodavci koji sudjeluju u bazi talenata EU-a trebali bi moći filtrirati profile registriranih tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja kako bi mogli vidjeti one koji su dobili „iskaznicu EU-ova partnerstva za talente”. Time bi se poslodavce moglo potaknuti da ponude zapošljavanje u Uniji. Države članice trebale bi u okviru partnerstva za traženje talenata utvrditi uvjete za izdavanje „iskaznice EU-ova partnerstva za talente” za potrebe baze talenata EU-a, među ostalim trebaju li nacionalno tijelo partnerske zemlje, međunarodna organizacija ili drugi dionici poduprijeti njezinu provedbu. Izdavanjem „iskaznice EU-ova partnerstva za talente” ne dovode se u pitanje europska i nacionalna pravila o pristupu reguliranim profesijama.

- (20) Na IT platformi baze talenata EU-a trebalo bi objaviti popis trećih zemalja i država članica koje sudjeluju u partnerstvima za traženje talenata, zajedno s relevantnim zanimanjima na koja se odnosi svako partnerstvo.
- (21) U okviru partnerstva za traženje talenata razvoj i vrednovanje vještina mogu biti usmjereni na tržište rada jedne ili više država članica sudionica. Države članice mogu pridonijeti, među ostalim i financijski, razvoju i provedbi potpore razvoju i vrednovanju vještina u okviru partnerstva za traženje talenata. Stoga bi, ako tako odluče države članice koje sudjeluju u partnerstvu za traženje talenata, samo poslodavci s poslovnim nastanom u jednoj ili više država članica koje sudjeluju u partnerstvu za traženje talenata trebali imati mogućnost da, u razdoblju od najviše godinu dana, pretražuju registrirane tražitelje zaposlenja koji imaju „iskaznicu EU-ova partnerstva za talente”. Ta bi se mogućnost mogla primjenjivati pogotovo u slučajevima u kojima je razvoj vještina bio posebno usmjeren na potrebe države članice. Kako bi se informiralo registrirane tražitelje zaposlenja iz trećih zemalja i poslodavce koji sudjeluju u bazi talenata EU-a, na IT platformi baze talenata EU-a trebalo bi navesti primjenjuje li se ta mogućnost i u kojim slučajevima. Nakon isteka tog razdoblja svi poslodavci koji sudjeluju u bazi talenata EU-a mogli bi pretraživati profile registriranih tražitelja zaposlenja koji imaju „iskaznicu EU-ova partnerstva za talente”. Tražitelji zaposlenja iz trećih zemalja koji su primili potporu u okviru partnerstva za traženje talenata trebali bi u svakom slučaju imati mogućnost registracije u bazi talenata EU-a kao svaki drugi državljanin treće zemlje, a da pritom ne moraju prijaviti da imaju „iskaznicu EU-ova partnerstva za talente”, a stoga i mogućnost prijave za posao u drugim državama članicama.
- (22) Na sve aktivnosti koje se provode u kontekstu baze talenata EU-a trebala bi se primjenjivati načela europskog stupa socijalnih prava, posebno u pogledu prava na pravedno i jednako postupanje u pogledu radnih uvjeta, minimalnih plaća, pristupa socijalnoj zaštiti, osposobljavanja i zaštite mladih na radu. U skladu s tim načelima baza talenata EU-a trebala bi osiguravati kvalitetna radna mjesta.
- (23) U svojim „Općim načelima i operativnim smjernicama za pravedno zapošljavanje” Međunarodna organizacija rada (MOR) utvrdila je niz standarda za odgovarajuću zaštitu tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja od nepoštenog zapošljavanja. Poslodavci bi trebali poštovati primjenjivo pravo i praksu Unije. Isto tako, poslodavci bi trebali osigurati jednako postupanje prema tražiteljima zaposlenja iz trećih zemalja u odnosu

na državljane država članica sudionica u skladu s Direktivom 2011/98³⁷, Direktivom 2014/36/EU³⁸, Direktivom 2021/1883/EU³⁹ i Direktivom 2016/801/EU⁴⁰. U skladu s Direktivom 2019/1152/EU⁴¹ poslodavci koji sudjeluju u bazi talenata EU-a trebali bi registriranim tražiteljima zaposlenja iz trećih zemalja dati informacije, u pisanom obliku i na razumljivom jeziku, o njihovim pravima i obvezama koji proizlaze iz radnog odnosa, i to na početku zaposlenja. Te bi informacije trebale uključivati barem mjesto i vrstu rada, trajanje zaposlenja, plaću, radno vrijeme, iznos plaćenog dopusta i, prema potrebi, druge relevantne radne uvjete. Poslodavac ne bi smio naplaćivati nikakvu naknadu za zapošljavanje niti bi smio zabraniti radniku da se zaposli kod drugih poslodavaca izvan rasporeda radnog vremena utvrđenog s tim poslodavcem niti bi zbog toga trebao nepovoljnije postupati prema radniku. Poslodavci koji sudjeluju u bazi talenata EU-a trebali bi pri upućivanju radnika u okviru pružanja usluga poštovati Direktivu 96/71/EZ⁴², kako je izmijenjena Direktivom 2018/957, posebno u pogledu utvrđenih uvjeta zaposlenja, kao što je obveza da radnici iz trećih zemalja mogu biti upućeni u državu članicu samo ako su zakonito i uobičajeno zaposleni u drugoj državi članici.

- (24) Kako bi se osiguralo visokokvalitetno usklađivanje ponude i potražnje, registrirani tražitelji zaposlenja iz trećih zemalja i poslodavci koji sudjeluju u bazi talenata EU-a trebali bi imati pristup popisu predloženih profila registriranih tražitelja zaposlenja i slobodnih radnih mjesta na temelju relevantnosti njihovih vještina, kvalifikacija i radnog iskustva za slobodno radno mjesto. Automatizirani alat IT platforme baze talenata EU-a generira taj popis.
- (25) Platforma baze talenata EU-a trebala bi zadovoljiti utvrđene potrebe na tržištu rada i ne bi trebala služiti kao sredstvo za potiskivanje postojeće radne snage ili negativno utjecati na nju niti na drugi način ugrožavati dostojanstven rad ili pošteno tržišno natjecanje. Radi bolje potpore državama članicama u rješavanju problema postojećeg i budućeg manjka radne snage baza talenata EU-a trebala bi biti usmjerena na određena zanimanja na svim razinama vještina, na temelju najčešćih deficitarnih zanimanja u Uniji, i zanimanja koja izravno pridonose zelenoj i digitalnoj tranziciji, kako je utvrđeno u Prilogu ovoj Uredbi. Kako bi se slobodna radna mjesta prilagodilo konkretnim potrebama nacionalnih tržišta rada i kako bi popis deficitarnih zanimanja u EU-u utvrđen u Prilogu bio polazišna točka, države članice sudionice mogu dodati ili

³⁷ Direktiva 2011/98/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o jedinstvenom postupku obrade zahtjeva za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad državljanima trećih zemalja na državnom području države članice te o zajedničkom skupu prava za radnike iz trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici (SL L 343, 23.12.2011., str. 1., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2011/98/oj?locale=hr>).

³⁸ Direktiva 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika (SL L 94, 28.3.2014., str. 375., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2014/36/oj?locale=hr>).

³⁹ Direktiva (EU) 2021/1883 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2021. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2009/50/EZ (SL L 382, 28.10.2021., str. 1., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2021/1883/oj?locale=hr>).

⁴⁰ Direktiva (EU) 2016/801 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih zemalja u svrhu istraživanja, studija, osposobljavanja, volonterstva, razmjena učenika ili obrazovnih projekata, i obavljanja poslova *au pair* (preinaka) (SL L 132, 21.5.2016., str. 21., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2016/801/oj?locale=hr>).

⁴¹ Direktiva (EU) 2019/1152 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o transparentnim i predvidivim radnim uvjetima u Europskoj uniji (SL L 186, 11.7.2019., str. 105., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2019/1152/oj?locale=hr>).

⁴² Direktiva 96/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1996. o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga (SL L 18, 21.1.1997., str. 1., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/1996/71/oj?locale=hr>).

ukloniti određena deficitarna zanimanja, o čemu obavješćuju tajništvo baze talenata EU-a. Takve obavijesti trebale bi utjecati samo na profile koji odgovaraju slobodnim radnim mjestima koja je objavila predmetna država članica. Ni popis deficitarnih zanimanja u EU-u ni obavijesti država članica ne bi smjeli utjecati na načelo davanja prednosti građanima Unije.

- (26) Države članice sudionice trebale bi tražiteljima zaposlenja iz trećih zemalja i poslodavcima omogućiti jednostavan pristup informacijama o bazi talenata EU-a i njezinu funkcioniranju, posebno informacijama o nadležnim tijelima u državama članicama sudionicama. Te bi informacije trebale uključivati uvjete i postupke za sudjelovanje u bazi talenata EU-a.
- (27) Tajništvo baze talenata EU-a trebalo bi osigurati da su na IT platformi baze talenata EU-a lako dostupne informacije o postupcima useljavanja, priznavanju kvalifikacija i vrednovanju vještina, pravima državljana trećih zemalja, životnim i radnim uvjetima te dostupnim mehanizmima pravne zaštite za slučajeve izrabljivanja radne snage i nepoštenih praksi zapošljavanja u državama članicama sudionicama. Nacionalne kontaktne točke za bazu talenata EU-a trebale bi tajništvu baze talenata EU-a dostaviti relevantne informacije kako bi ih se objavilo na IT platformi baze talenata EU-a. Informacije o potpori dostupnoj tražiteljima zaposlenja kojima je potrebna međunarodna zaštita, a nalaze se u trećim zemljama, trebale bi biti dostupne i na internetu na IT platformi baze talenata EU-a. Mjere potpore koje uvedu države članice mogle bi uključivati posebne informativne kampanje, potporu za dobivanje putne isprave i potporu pri integraciji nakon dolaska.
- (28) Informacije koje se objavljuju na IT platformi baze talenata EU-a trebale bi biti dostupne barem na službenim jezicima država članica sudionica.
- (29) Delegacije Europske unije trebale bi poduprijeti davanje informacija tražiteljima zaposlenja iz trećih zemalja o bazi talenata EU-a i njezinu funkcioniranju te o državama članicama sudionicama.
- (30) Na zahtjev registriranih tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja i poslodavaca koji sudjeluju u bazi talenata EU-a, nacionalne kontaktne točke za bazu talenata EU-a mogle bi pružiti dodatnu potporu. Dodatna potpora trebala bi uključivati prilagođene informacije o relevantnim vizama i boravišnim dozvolama za potrebe rada u državi članici sudionici, među ostalim u pogledu prava i obveza državljana trećih zemalja, kao što su pristup socijalnim naknadama, zdravstvenoj pomoći, obrazovanju i stanovanju. Mogu se pružiti i posebne smjernice i informacije o postupcima spajanja obitelji i pravima članova obitelji te postojećim mjerama za olakšavanje integracije u državi članici domaćinu, kao što su tečajevi jezika i strukovno osposobljavanje. Takve bi informacije trebale uključivati i dostupne mehanizme pravne zaštite za slučajeve izrabljivanja radne snage i nepoštenih praksi zapošljavanja u državama članicama sudionicama. Nacionalne kontaktne točke za bazu talenata EU-a trebale bi poslodavcima koji sudjeluju u bazi talenata EU-a dati informacije o njihovim pravima i obvezama u vezi sa socijalnim osiguranjem, aktivnim mjerama tržišta rada, oporezivanjem, pitanjima povezanima s ugovorima o radu, mirovinskim pravima i zdravstvenim osiguranjem.
- (31) Kako bi se ostvario cilj ove Uredbe, trebalo bi osigurati djelotvornu provedbu pravne stečevine Unije o zakonitim migracijama. Osim toga, kako bi se poslodavcima olakšalo i ubrzalo zapošljavanje tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja koji borave izvan Unije, države članice sudionice mogu uvesti ubrzane postupke useljavanja, posebno u pogledu pribavljanja viza i boravišnih dozvola za potrebe rada te u pogledu

izuzeća od načela davanja prednosti građanima Unije. O provedbi ubrzanih postupaka useljavanja moglo bi se raspravljati u okviru upravljačke skupine za bazu talenata EU-a, posebno kako bi se potaknula razmjena primjera dobre prakse među državama članicama.

- (32) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, to jest da se uspostavi platforma na razini Unije kako bi se olakšalo zapošljavanje državljana trećih zemalja u deficitarnim zanimanjima u EU-u i riješio problem manjka radne snage u Uniji, ne mogu dostatno ostvariti države članice zbog nedostatka učinkovitih kanala i ograničene vidljivosti na globalnoj razini, nego se zbog opsega djelovanja oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti, kako je utvrđeno u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (33) Kako bi se ostvarili ciljevi ove Uredbe da se olakša međunarodno zapošljavanje, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije radi izmjene ove Uredbe u pogledu Priloga u kojem je naveden popis deficitarnih zanimanja u EU-u. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.⁴³ Osobito, radi osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kad i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (34) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁴.
- (35) Predloške formata „iskaznice EU-ova partnerstva za talente” trebalo bi donijeti u okviru savjetodavnog postupka. Tehničke standarde za razmjenu podataka, formate podataka, formate slobodnih radnih mjesta i formate profila tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja trebalo bi donijeti i ažurirati u skladu s postupkom ispitivanja. Postupak ispitivanja trebalo bi primijeniti i za donošenje tehničkih standarda za donošenje potkategorija osobnih podataka koji se obrađuju, odgovornosti voditelja obrade podataka, uključujući pravila kojima se uređuje moguće uključivanje izvršitelja obrade podataka, te za uvjete za pristup osobnim podacima i mogućnost dostupnu registriranim tražiteljima zaposlenja da ograniče pristup vlastitim osobnim podacima na IT platformi baze talenata EU-a.
- (36) Ovom se Uredbom poštuju temeljna prava i načela priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima u skladu s člankom 6. UEU-a.
- (37) Države članice sudionice trebale bi provoditi ovu Uredbu potpuno u skladu sa svim obvezama iz Povelje EU-a o temeljnim pravima, posebice bez diskriminacije na

⁴³ Međuinstitucijski sporazum Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva (SL L 123, 12.5.2016., str. 1., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj?locale=hr).

⁴⁴ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj?locale=hr>).

temelju spola, rase, boje kože, etničkog ili socijalnog podrijetla, genetskih obilježja, jezika, religije ili uvjerenja, političkih ili bilo kojih drugih mišljenja, pripadnosti nacionalnoj manjini, imovine, rođenja, invaliditeta, dobi ili seksualne orijentacije. Trebalo bi osigurati poštovanje poštenih i pravičnih radnih uvjeta i zaštitu mladih na radu.

- (38) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog UEU-u i UFEU-u, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (39) [U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, i ne dovodeći u pitanje članak 4. navedenog protokola, Irska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.] ILI [U skladu s člankom 3. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Irska je [pismom od ...] obavijestila da želi sudjelovati u donošenju i primjeni ove Uredbe],

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 1. **Predmet**

1. Ovom Uredbom uspostavlja se baza talenata EU-a koja je dostupna svim državama članicama radi lakšeg zapošljavanja tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja koji borave izvan Unije.
2. Ovom Uredbom utvrđuju se pravila o:
 - (a) tijelima odgovornima za upravljanje bazom talenata EU-a i njezino funkcioniranje te njihovoj međusobnoj suradnji;
 - (b) funkcioniranje IT platforme baze talenata EU-a i povezanih usluga potpore;
 - (c) uvjetima sudjelovanja tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja i poslodavaca u bazi talenata EU-a i postupcima za njihovo sudjelovanje;
 - (d) olakšavanju zapošljavanja tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja koji su korisnici partnerstva za traženje talenata.

Članak 2. **Područje primjene**

1. Ova Uredba primjenjuje se na tražitelje zaposlenja iz trećih zemalja koji borave izvan Unije i poslodavce s poslovnim nastanom u državama članicama sudionicama.

Članak 3. **Sudjelovanje**

1. Svaka država članica može u bilo kojem trenutku odlučiti sudjelovati u bazi talenata EU-a. O svojoj odluci obavješćuje Komisiju najkasnije devet mjeseci prije datuma od kojeg namjerava sudjelovati. Objave slobodnih radnih mjesta poslodavaca s

poslovnim nastanom u toj državi članici mogu se prenijeti na IT platformu baze talenata EU-a od prvog dana njezina sudjelovanja.

2. Informacije o državama članicama sudionicama javno su dostupne na IT platformi baze talenata EU-a.

Članak 4. **Definicije**

1. Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „države članice sudionice” znači države članice koje sudjeluju u bazi talenata EU-a;
- (2) „tražitelj zaposlenja iz treće zemlje” znači osoba koja boravi izvan Unije i nije građanin Unije u smislu članka 20. stavka 1. UFEU-a, a koja traži zaposlenje u Uniji;
- (3) „poslodavac” znači svaka fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom u državi članici sudionici pod čijim se vodstvom ili nadzorom obavlja zapošljavanje te privatne agencije za zapošljavanje, agencije za privremeno zapošljavanje i posrednici na tržištu rada;
- (4) „profil” znači informacije koje je tražitelj zaposlenja iz treće zemlje naveo u standardnom formatu podataka u svrhu traženja zaposlenja preko IT platforme baze talenata EU-a;
- (5) „jedinствeni koordinirani kanal” znači IT usluga uspostavljena za prenošenje objava slobodnih radnih mjesta iz država članica sudionica na IT platformu baze talenata EU-a u skladu s jedinstvenim sustavom i s pomoću potrebne tehničke infrastrukture.

POGLAVLJE II. **STRUKTURA IT SUSTAVA**

Članak 5. **IT platforma baze talenata EU-a**

1. Uspostavlja se IT platforma baze talenata EU-a za lakše zapošljavanje tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja.
2. IT platforma baze talenata EU-a sastoji se od:
 - (a) jedinstvenog koordiniranog kanala koji državama članicama sudionicama omogućuje prijenos objava slobodnih radnih mjesta u bazu podataka baze talenata EU-a;
 - (b) tehničke infrastrukture koja bazi podataka baze talenata EU-a omogućuje primanje informacija o slobodnim radnim mjestima iz država članica sudionica;
 - (c) tehničke infrastrukture za prikupljanje i održavanje profila registriranih tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja;
 - (d) tehničke infrastrukture koja nacionalnim kontaktnim točkama za bazu talenata EU-a i poslodavcima koji sudjeluju u bazi talenata EU-a omogućuje pretraživanje registriranih tražitelja zaposlenja iz trećih

zemalja, a registriranim tražiteljima zaposlenja pretraživanje slobodnih radnih mjesta;

- (e) automatiziranog alata za usklađivanje ponude i potražnje;
 - (f) sigurnog komunikacijskog kanala koji registriranim tražiteljima zaposlenja i poslodavcima koji sudjeluju u bazi talenata EU-a omogućuje komunikaciju u okviru IT platforme baze talenata EU-a.
3. Komisija provedbenim aktima donosi potrebne tehničke standarde za razmjenu podataka, formate podataka, uključujući klasifikaciju ESCO, formate slobodnih radnih mjesta i formate profila tražitelja zaposlenja. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 22. stavka 3.
 4. Države članice sudionice i tajništvo baze talenata EU-a iz članka 8. osiguravaju tehničku interoperabilnost između nacionalnih sustava i IT platforme baze talenata EU-a. Tajništvo baze talenata EU-a prema potrebi osigurava sučelje s drugim relevantnim instrumentima i uslugama koji se nude na razini Unije.

Članak 6.

Obrada osobnih podataka

1. Tajništvo baze talenata EU-a može obrađivati osobne podatke registriranih tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja i poslodavaca koji sudjeluju u bazi talenata EU-a samo u mjeri u kojoj je to potrebno za izvršavanje njegovih zadaća u skladu s člankom 8. Pri obradi osobnih podataka u tu svrhu tajništvo baze talenata EU-a djeluje kao voditelj obrade podataka u smislu članka 3. točke 8. Uredbe (EU) 2018/1725.
2. Nacionalne kontaktne točke za bazu talenata EU-a mogu obrađivati osobne podatke poslodavaca koji sudjeluju u bazi talenata EU-a i registriranih tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja samo u mjeri u kojoj je to potrebno za izvršavanje njihovih zadaća iz članka 10. Pri obradi osobnih podataka u tu svrhu nacionalne kontaktne točke za bazu talenata EU-a djeluju kao voditelji obrade podataka u smislu članka 4. točke 7. Uredbe (EU) 2016/679.
3. Profili registriranih tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja uključuju ime, prezime, podatke za kontakt, datum rođenja i državljanstvo, informacije o visokoškolskim i stručnim kvalifikacijama, radno iskustvo, druge vještine i znanje jezika. Slobodna radna mjesta poslodavaca koji sudjeluju u bazi talenata EU-a uključuju ime, prezime i podatke za kontakt.
4. Tajništvo baze talenata EU-a i nacionalne kontaktne točke za bazu talenata EU-a obavješćuju registrirane tražitelje zaposlenja iz trećih zemalja i poslodavce koji sudjeluju u bazi talenata EU-a o obradi njihovih osobnih podataka i njihovim pravima kao ispitanika te o njihovim pravima iz stavaka 6. i 7.
5. Osobni podaci koji su registrirani na IT platformi baze talenata EU-a ili se na nju prenose u skladu s ovom Uredbom indeksiraju se, pohranjuju i stavljaju na raspolaganje samo za potrebe pretraživanja i povezivanja. Registrirani tražitelji zaposlenja iz trećih zemalja imaju pravo odabrati razne tehničke mogućnosti za ograničavanje pristupa svojim osobnim podacima.
6. Profili registriranih tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja kojima nije pristupljeno dvije godine od njihove registracije uklanjaju se ili anonimiziraju, pri čemu se osobni

podaci ne pohranjuju. Nakon uklanjanja profila ograničen skup anonimiziranih podataka može se i dalje pohranjivati u istraživačke i statističke svrhe te za potrebe izdvajanja podataka kako bi se poboljšalo funkcioniranje baze talenata EU-a.

7. Tajništvo baze talenata EU-a podatke o registriranim tražiteljima zaposlenja iz trećih zemalja i slobodnim radnim mjestima poslodavaca koji sudjeluju u bazi talenata EU-a stavlja na raspolaganje za pretraživanje i povezivanje na IT platformi baze talenata EU-a.
8. Podaci registriranih tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja dostupni su samo poslodavcima koji sudjeluju u bazi talenata EU-a i nacionalnim kontaktnim točkama za bazu talenata EU-a. Podaci poslodavaca koji sudjeluju u bazi talenata EU-a dostupni su registriranim tražiteljima zaposlenja iz trećih zemalja i nacionalnim kontaktnim točkama za bazu talenata EU-a.
9. Komisija provedbenim aktima donosi dodatne odredbe o osobnim podacima koji će se obrađivati i uključiti u formate slobodnih radnih mjesta i profila tražitelja zaposlenja, odgovornostima voditelja obrade podataka, uključujući pravila kojima se uređuje moguće uključivanje izvršitelja obrade podataka, te uvjetima za pristup osobnim podacima i mogućnosti dostupnoj registriranim tražiteljima zaposlenja da ograniče pristup vlastitim osobnim podacima na IT platformi baze talenata EU-a. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 22. stavka 3.

POGLAVLJE III. UPRAVLJANJE

Članak 7. **Struktura**

1. Baza talenata EU-a sastoji se od:
 - (a) tajništva baze talenata EU-a;
 - (b) upravljačke skupine za bazu talenata EU-a;
 - (c) nacionalnih kontaktnih točaka za bazu talenata EU-a.

Članak 8. **Tajništvo baze talenata EU-a**

1. Komisija osigurava tajništvo baze talenata EU-a.
2. Tajništvo je odgovorno za:
 - (a) opće upravljanje bazom talenata EU-a, uključujući planiranje i koordinaciju aktivnosti baze talenata EU-a;
 - (b) uspostavu IT platforme baze talenata EU-a i povezanih IT usluga potrebnih za njezino funkcioniranje te upravljanje njima, posebno s pomoću tehničke infrastrukture koja je već dostupna na razini Unije, ako je to relevantno;
 - (c) objavljivanje relevantnih informacija o IT platformi baze talenata EU-a u skladu s člankom 3. stavkom 3., člankom 10. stavkom 2. točkom (f), člankom 12. stavcima 5., 6. i 7., člankom 14. stavkom 2. i člankom 15. stavkom 2.;
 - (d) pripremu sastanaka upravljačke skupine za bazu talenata EU-a;

- (e) prikupljanje relevantnih podataka za praćenje uspješnosti baze talenata EU-a u skladu s člankom 20.;
- (f) sazivanje redovitih sastanaka Mreže nacionalnih kontaktnih točaka za bazu talenata EU-a iz članka 10. radi razmjene informacija i primjera dobre prakse u pogledu tehničke provedbe ove Uredbe na nacionalnoj razini.

Članak 9.

Upravljačka skupina za bazu talenata EU-a

1. Osniva se upravljačka skupina za bazu talenata EU-a. Upravljačka skupina za bazu talenata EU-a odgovorna je za:
 - (a) pružanje potpore tajništvu baze talenata EU-a u pripremi popisa deficitarnih zanimanja u EU-u u skladu s člankom 14.;
 - (b) pružanje potpore tajništvu baze talenata EU-a u planiranju i koordinaciji aktivnosti baze talenata EU-a;
 - (c) olakšavanje prikupljanja podataka relevantnih za aktivnosti praćenja u okviru baze talenata EU-a iz članka 20.;
 - (d) rasprave o provedbi ubrzanih postupaka useljavanja kako bi se olakšalo zapošljavanje registriranih tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja u skladu s člankom 19.
2. Samo su države članice sudionice članice upravljačke skupine za bazu talenata EU-a. Države članice koje ne sudjeluju u bazi talenata EU-a mogu sudjelovati na sastancima upravljačke skupine za bazu talenata EU-a kao promatrači.
3. Upravljačka skupina za bazu talenata EU-a sastaje se dvaput godišnje ili prema potrebi na *ad hoc* osnovi. Sastanke saziva i njima predsjedava Komisija.
4. Predstavnici međusektorskih organizacija socijalnih partnera na razini Unije imaju pravo sudjelovati na sastancima upravljačke skupine za bazu talenata EU-a kao promatrači. Upravljačka skupina za bazu talenata EU-a osigurava zastupljenost dvaju predstavnika sindikata i dvaju predstavnika organizacija poslodavaca. Ti predstavnici potpisuju pisanu izjavu u kojoj izjavljuju da nisu u sukobu interesa.

Članak 10.

Nacionalne kontaktne točke za bazu talenata EU-a

1. Svaka država članica sudionica imenuje nacionalnu kontaktnu točku za bazu talenata EU-a. Države članice sudionice osiguravaju da se kao nacionalne kontaktne točke za bazu talenata EU-a imenuju relevantna tijela u područja zapošljavanja i useljavanja.
2. Nacionalna kontaktna točka za bazu talenata EU-a odgovorna je za:
 - (a) olakšavanje funkcioniranja IT platforme baze talenata EU-a na nacionalnoj razini u skladu s člankom 5.;
 - (b) prenošenje objava slobodnih radnih mjesta na IT platformu baze talenata EU-a putem jedinstvenog koordiniranog kanala i olakšavanje povezivanja registriranih tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja i poslodavaca koji sudjeluju u bazi talenata EU-a;

- (c) obavješćivanje tajništva baze talenata EU-a o nacionalnom popisu deficitarnih zanimanja jedanput godišnje i o svim nacionalnim prilagodbama popisa deficitarnih zanimanja u EU-a u skladu s člankom 15.;
 - (d) vođenje registra poslodavaca koji sudjeluju u bazi talenata EU-a;
 - (e) obustavu pristupa poslodavcima koji sudjeluju u bazi talenata EU-a i uklanjanje njihovih objava o slobodnim radnim mjestima s IT platforme baze talenata EU-a ako relevantna nacionalna tijela odgovorna za provedbu relevantnog prava i prakse obavijeste nacionalne kontaktne točke o kršenju relevantnog prava i prakse u skladu s člankom 13. stavkom 3.;
 - (f) dostavu informacija tajništvu baze talenata EU-a o postupcima useljavanja i priznavanja na nacionalnoj razini, među ostalim u pogledu provedbe načela davanja prednosti građanima Unije, i relevantnih podataka za praćenje baze talenata EU-a kako je utvrđeno u članku 20.;
 - (g) pružanje informacija i usluga potpore registriranim tražiteljima zaposlenja iz trećih zemalja i poslodavcima koji sudjeluju u bazi talenata EU-a u skladu s člankom 17.
3. Tajništvo baze talenata EU-a redovito saziva sastanke nacionalnih kontaktnih točaka za bazu talenata EU-a iz svake države članice sudionice u okviru Mreže nacionalnih kontaktnih točaka za bazu talenata EU-a radi razmjene informacija i primjera dobre prakse u pogledu provedbe ove Uredbe.

POGLAVLJE IV. REGISTRACIJA TRAZITELJA ZAPOSLENJA IZ TREĆIH ZEMALJA I SUDJELOVANJE POSLODAVACA U BAZI TALENATA EU-a

Članak 11.

Registracija i pristup tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja

1. Tražitelji zaposlenja iz trećih zemalja mogu izraditi svoje profile u Europass alatu za izradu profila kako bi se registrirali na IT platformi baze talenata EU-a.
2. Pristup registraciji profila na IT platformi baze talenata EU-a ograničen je na osobe koje izričito izjave da se na njih ne primjenjuje sudska ili upravna odluka o odbijanju ulaska ili boravka u državi članici u skladu s njezinim nacionalnim pravom ni zabrana ulaska na područje Unije u skladu s Direktivom 2008/115/EZ.
3. Profili tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja registriranih u bazi talenata EU-a vidljivi su poslodavcima koji sudjeluju u bazi talenata EU-a.
4. Tražitelji zaposlenja iz trećih zemalja registrirani na IT platformi baze talenata EU-a mogu pretraživati slobodna radna mjesta.

Članak 12.

Registracija profila i pristup tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja u okviru partnerstava za traženje talenata

1. Države članice sudionice koje sudjeluju u partnerstvu za traženje talenata mogu se odlučiti za korištenje baze talenata EU-a kako bi olakšale zapošljavanje tražitelja zaposlenja iz treće zemlje koji su stekli ili vrednovali vještine u okviru tog

partnerstva za traženje talenata, koje su potvrđene „iskaznicom EU-ova partnerstva za talente”.

2. Tražitelji zaposlenja iz trećih zemalja koji su dobili „propusnicu na temelju partnerstva EU-a za traženje talenata” kojom se potvrđuju vještine stečene ili vrednovane u okviru partnerstva za traženje talenata mogu registrirati svoj profil na IT platformi baze talenata EU-a, a on će se povezati s „iskaznicom EU-ova partnerstva za talente”.
3. „Iskaznica EU-ova partnerstva za talente” vidljiva je na IT platformi baze talenata EU-a i sadržava informacije o jednom ili više sljedećih elemenata:
 - (a) pojedinosti o obrazovanju i osposobljavanju koje je stekao državljanin treće zemlje koji sudjeluje u partnerstvu za traženje talenata, uključujući predmet i trajanje obrazovanja i osposobljavanja te vrstu stečenih vještina i njihovu razinu;
 - (b) stečene kvalifikacije i vještine državljanina treće zemlje koje su vrednovane u okviru partnerstva za traženje talenata, uključujući vještine i kompetencije povezane s određenim zanimanjem, jezične vještine ili kompetencije koje olakšavaju njihovu integraciju u jednoj ili više država članica;
 - (c) sve ostale informacije koje se smatraju relevantnima za potrebe zapošljavanja.
4. Komisija provedbenim aktima donosi predloške za format „iskaznice EU-ova partnerstva za talente”. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 22. stavka 2.
5. Države članice određuju uvjete za izdavanje „iskaznice EU-ova partnerstva za talente” u okviru partnerstva za traženje talenata u kojem sudjeluju. Komisija objavljuje informacije o tim uvjetima na IT platformi za bazu talenata EU-a.
6. Države članice sudionice mogu u okviru relevantnog partnerstva za traženje talenata ograničiti vidljivost profila registriranih tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja koji su dobili „iskaznicu EU-ova partnerstva za talente”, na razdoblje od najviše godinu dana, na poslodavce s poslovnim nastanom u jednoj ili više država članica koje sudjeluju u istom partnerstvu za traženje talenata. Tajništvo baze talenata EU-a objavljuje informacije o primjeni ovog stavka na IT platformi baze talenata EU-a.
7. Na IT platformi baze talenata EU-a objavljuju se popis trećih zemalja i država članica sudionica koje sudjeluju u partnerstvu za traženje talenata i obuhvaćena relevantna zanimanja.

Članak 13.

Sudjelovanje poslodavaca u bazi talenata EU-a

1. Poslodavci zainteresirani za sudjelovanje u bazi talenata EU-a mogu zatražiti od nacionalne kontaktne točke za bazu talenata EU-a u državi članici u kojoj imaju poslovni nastan da prenese njihova slobodna radna mjesta na IT platformu baze talenata EU-a.
2. Nacionalne kontaktne točke za bazu talenata EU-a prenose na IT platformu baze talenata EU-a slobodna radna mjesta koja su:
 - (a) obuhvaćena popisom deficitarnih zanimanja u EU-u iz članka 14. i nacionalnim prilagodbama popisa u skladu s člankom 15. stavkom 1. ili relevantna za partnerstvo za traženje talenata;

- (b) ako je primjenjivo u skladu s nacionalnim pravom, otvorena za zapošljavanje tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja u skladu s načelom davanja prednosti građanima Unije.
3. Poslodavci koji sudjeluju u bazi talenata EU-a dužni su poštovati relevantno Unijino i nacionalno pravo i praksu kako bi se osigurala zaštita državljana trećih zemalja od nepoštenog zapošljavanja i neodgovarajućih radnih uvjeta te nediskriminacija. Države članice sudionice mogu uvesti dodatne uvjete za sudjelovanje poslodavaca u bazi talenata EU-a radi usklađenosti s drugim relevantnim nacionalnim praksama, kolektivnim ugovorima te načelima i smjernicama koje je utvrdila Međunarodna organizacija rada, u skladu s pravom Unije.
- Poslodavci koji sudjeluju u bazi talenata EU-a ne smiju naplaćivati naknade registriranim tražiteljima zaposlenja iz trećih zemalja za potrebe zapošljavanja.
4. Slobodna radna mjesta poslodavaca koji sudjeluju u bazi talenata EU-a vidljiva su registriranim tražiteljima zaposlenja iz trećih zemalja na IT platformi baze talenata EU-a.
5. Poslodavci koji sudjeluju u bazi talenata EU-a bez nepotrebne odgode navode na IT platformi baze talenata EU-a da su uspješno zaposlili registrirane tražitelje zaposlenja iz trećih zemalja na određena slobodna radna mjesta. Profili tih registriranih tražitelja zaposlenja i popunjena slobodna radna mjesta automatski prestaju biti vidljivi na IT platformi baze talenata EU-a.
6. Nacionalna tijela odgovorna za relevantno pravo i praksu u državama članicama sudionicama odmah obavješćuju nacionalne kontaktne točke za bazu talenata EU-a o svim kršenjima odredaba relevantnog prava i prakse iz stavka 3. za potrebe članka 10. stavka 2. točke (e).

Članak 14.

Popis deficitarnih zanimanja u EU-u

1. Za potrebe ove Uredbe u Prilogu se utvrđuje popis deficitarnih zanimanja u EU-u na temelju klasifikacije ISCO-08 na četveroznamenastoj razini.
- Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s postupkom iz članka 21. radi izmjene Priloga, u skladu sa sljedećim kriterijima:
- (a) zanimanja koja su deficitarna u velikom broju država članica sudionica, a o kojima su nacionalne kontaktne točke za bazu talenata EU-a obavijestile tajništvo baze talenata EU-a u skladu s člankom 10. stavkom 2. točkom (c);
- (b) zanimanja koja izravno pridonose zelenoj i digitalnoj tranziciji EU-a i koja će vjerojatno postati sve važnija.
2. Tajništvo baze talenata EU-a objavljuje popis deficitarnih zanimanja u EU-u na IT platformi baze talenata EU-a.

Članak 15.

Nacionalne prilagodbe popisa deficitarnih zanimanja u EU-u

1. Države članice sudionice mogu dodati deficitarna zanimanja na temelju klasifikacije ISCO-08 na četveroznamenastoj razini kako bi zadovoljile svoje specifične potrebe na tržištu rada. S popisa na razini EU-a mogu i ukloniti deficitarna zanimanja koja ne odgovaraju njihovim specifičnim potrebama na tržištu rada. Nacionalne prilagodbe utječu samo na usklađivanje ponude i potražnje za slobodnim radnim mjestima u predmetnoj državi članici.

Nacionalne kontaktne točke za bazu talenata EU-a država članica sudionica koje obavješćuju o svojem sudjelovanju u bazi talenata EU-a u skladu s člankom 3. obavješćuju o svim zanimanjima koja su dodana na popis deficitarnih zanimanja u EU-u ili uklonjena s njega najkasnije tri mjeseca prije pridruživanja bazi talenata EU-a.

Nacionalne kontaktne točke za bazu talenata EU-a država članica sudionica obavješćuju o svim zanimanjima koja su dodana na popis deficitarnih zanimanja u EU-u ili uklonjena s njega u roku od tri mjeseca nakon izmjena Priloga.

Nacionalne kontaktne točke za bazu talenata EU-a mogu obavijestiti tajništvo te baze o dodatnim zanimanjima koja su dodana na popis deficitarnih zanimanja u EU-u ili uklonjena s njega najviše jednom godišnje.

2. Tajništvo baze talenata EU-a objavljuje prilagodbe popisa deficitarnih zanimanja u EU-u o kojima su obavijestile kontaktne točke za bazu talenata EU-a na IT platformi baze talenata EU-a.
3. Nacionalne kontaktne točke za bazu talenata EU-a prenose na IT platformu baze talenata EU-a samo one objave slobodnih radnih mjesta koje odgovaraju popisu deficitarnih zanimanja u EU-u, uzimajući u obzir prilagodbe iz stavka 1.

Članak 16.

Pretraživanje i usklađivanje

1. Poslodavci koji sudjeluju u IT platformi baze talenata EU-a mogu pretraživati registrirane tražitelje zaposlenja iz trećih zemalja na IT platformi baze talenata EU-a.
2. Poslodavci koji sudjeluju u bazi talenata EU-a mogu s pomoću posebnog filtra dostupnog na IT platformi baze talenata EU-a pretraživati profile registriranih tražitelja zaposlenja koji su dobili „iskaznicu EU-ova partnerstva za talente”.
3. Poslodavci koji sudjeluju u bazi talenata EU-a mogu pristupiti popisu predloženih profila registriranih tražitelja zaposlenja koji generira automatizirani alat za usklađivanje ponude i potražnje i koji se temelji na relevantnosti vještina, kvalifikacija i radnog iskustva registriranih tražitelja zaposlenja za slobodno radno mjesto.
4. Registrirani tražitelji zaposlenja iz trećih zemalja mogu pretraživati slobodna radna mjesta u bazi talenata EU-a i pristupiti popisu predloženih relevantnih slobodnih radnih mjesta koji generira automatizirani alat za usklađivanje ponude i potražnje.

POGLAVLJE V.

DAVANJE INFORMACIJA, USLUGE POTPORE I UBRZANI POSTUPCI USELJAVANJA

Članak 17.

Davanje informacija i usluge potpore

1. Države članice sudionice omogućuju jednostavan pristup informacijama o bazi talenata EU-a i njezinu funkcioniranju.

Tajništvo baze talenata EU-a, uz potporu nacionalnih kontaktnih točaka za bazu talenata EU-a, na IT platformi baze talenata EU-a stavlja na raspolaganje sljedeće informacije:

- (a) informacije o postupcima zapošljavanja i useljavanja, priznavanju kvalifikacija i vrednovanju vještina, pravima državljana trećih zemalja, među ostalim o dostupnim mehanizmima pravne zaštite, te informacije o životnim i radnim uvjetima u državama članicama sudionicama;
 - (b) informacije kojima se tražiteljima zaposlenja iz trećih zemalja jasno objašnjava da se, ako se na njih primjenjuje sudska ili upravna odluka o odbijanju ulaska ili boravka u državi članici ili zabrana ulaska u skladu s Direktivom 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, zabranjuje njihov ulazak na državno područje svih država članica i boravak na njemu.
2. Nacionalne kontaktne točke za bazu talenata EU-a pružaju registriranim tražiteljima zaposlenja iz trećih zemalja i poslodavcima koji sudjeluju u bazi talenata EU-a, na njihov zahtjev, dodatnu potporu i pomoć nakon odabira, posebno u pogledu:
- (a) posebni informacija o nacionalnim postupcima useljavanja za dobivanje viza i boravišnih dozvola za potrebe rada nakon postupka odabira;
 - (b) posebni smjernica i informacija o postupcima spajanja obitelji i pravima članova obitelji;
 - (c) posebni informacija o pravima i obvezama državljana trećih zemalja, uključujući pristup socijalnim naknadama, zdravstvenoj pomoći, obrazovanju, stanovanju, priznavanju kvalifikacija i mehanizmu za podnošenje pritužbi u skladu s člankom 18.;
 - (d) informacija dostupnih na nacionalnoj razini za uspješniju integraciju državljana trećih zemalja u državi članici domaćinu, kao što su informacije o tečajevima jezika, strukovnom osposobljavanju i obrazovanju te drugim mjerama integracije;
 - (e) ako su dostupni, podataka za kontakt organizacija koje državljanima trećih zemalja pružaju pomoć nakon zapošljavanja.
3. Prema potrebi, nacionalne kontaktne točke za bazu talenata EU-a upućuju zahtjeve za informacije, smjernice i potporu drugim nacionalnim nadležnim tijelima i, ako je primjenjivo, drugim odgovarajućim tijelima na nacionalnoj razini koja podupiru integraciju državljana trećih zemalja na tržište rada.

Članak 18.

Omogućivanje podnošenja pritužbi

1. Države članice sudionice osiguravaju djelotvorne mehanizme putem kojih registrirani tražitelji zaposlenja iz trećih zemalja mogu podnijeti pritužbe ako poslodavci koji sudjeluju u bazi talenata EU-a prekrše obveze i uvjete utvrđene u članku 13. stavku 3.
2. Države članice sudionice omogućuju jednostavan pristup informacijama o dostupnim mehanizmima pravne zaštite.

Članak 19.

Ubrzani postupci useljavanja

1. Države članice sudionice mogu odlučiti uvesti ubrzane postupke useljavanja kako bi se omogućilo brže zapošljavanje registriranih tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja koji su odabrani za slobodno radno mjesto u bazi talenata EU-a.
2. Postupak iz stavka 1. može obuhvaćati:

- (a) dobivanje viza i boravišnih dozvola za potrebe rada;
- (b) izuzeće od načela davanja prednosti građanima Unije za slobodna radna mjesta objavljena na IT platformi baze talenata EU-a.

POGLAVLJE VI. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 20.

Aktivnosti praćenja

1. Tajništvo baze talenata EU-a redovito prati uspješnost baze talenata EU-a u skladu s člankom 8. stavkom 2. točkom (e). Posebno se prikupljaju podaci o:
 - (a) broju i vrsti profila registriranih tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja registriranih na IT platformi baze talenata EU-a;
 - (b) broju i vrsti slobodnih radnih mjesta objavljenih na IT platformi baze talenata EU-a;
 - (c) broju posjeta IT platformi baze talenata EU-a;
 - (d) broju i vrsti zapošljavanja omogućenih preko baze talenata EU-a;
 - (e) broju izdanih „iskaznica EU-ova partnerstva za talente”;
 - (f) broju zapošljavanja omogućenih preko baze talenata EU-a u okviru partnerstava za traženje talenata.
2. Tajništvo baze talenata EU-a uspostavlja sustav prikupljanja podataka u skladu sa statističkim konceptima i definicijama te razmjenjuje informacije i podatke s Komisijom u svrhu osiguravanja kvalitete podataka prikupljenih na temelju ove Uredbe te izrade i kvalitete europskih statističkih podataka.
3. Tajništvo baze talenata EU-a prikuplja podatke iz stavka 1. uz potporu nacionalnih kontaktnih točaka za bazu talenata EU-a i upravljačke skupine za bazu talenata EU-a.

Članak 21.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 14. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od stupanja na snagu ove Uredbe. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 14. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.

5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 14. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 22.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor osnovan ovom Uredbom. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.
3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 23.

Izvješćivanje

1. Komisija Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija do 31. prosinca 2031. te nakon toga svakih pet godina podnosi izvješće o primjeni ove Uredbe.

Članak 24.

Stupanje na snagu

1. Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
2. Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama sudionicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednica

Za Vijeće
Predsjednik

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

1.2. Predmetna područja politike

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

1.4. Ciljevi

1.4.1. Opći ciljevi

1.4.2. Specifični ciljevi

1.4.3. Očekivani rezultati i učinak

1.4.4. Pokazatelji uspješnosti

1.5. Osnova prijedloga/inicijative

1.5.1. Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative

1.5.2. Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije” je vrijednost koja proizlazi iz intervencije Unije i koja predstavlja dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.

1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

1.5.4. Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima

1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele

1.6. Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative

1.7. Planirani načini izvršenja proračuna

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole

2.2.2. Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika

2.2.3. Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)

2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak**
- 3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva**
 - 3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje*
 - 3.2.2. Procijenjeni rezultati financirani odobrenim sredstvima za poslovanje*
 - 3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva*
 - 3.2.3.1. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa*
 - 3.2.4. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom*
 - 3.2.5. Doprinos trećih strana*
- 3.3. Procijenjeni učinak na prihode**

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi baze talenata EU-a

1.2. Predmetna područja politike

Migracije i zapošljavanje

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

novo djelovanje

novo djelovanje nakon pilot-projekta/pripremnog djelovanja⁴⁵

produženje postojećeg djelovanja

spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje

1.4. Ciljevi

1.4.1. Opći ciljevi

Opći je cilj inicijative poduprijeti međunarodno zapošljavanje tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja zakonitim putovima kako bi se riješio problem manjka radne snage i vještina u EU-u.

1.4.2. Specifični ciljevi

Specifični su ciljevi politike sljedeći:

1. osiguravanje djelotvornijeg usklađivanja ponude i potražnje za poslom na međunarodnoj razini;
2. poboljšanje usporedivosti vještina i kvalifikacija stečenih u trećim zemljama s onima koje se zahtijevaju na nacionalnoj razini;
3. poboljšanje razumijevanja migracijskih postupaka i pristupa tim postupcima;
4. poticanje suradnje s trećim zemljama u području migracija, među ostalim u okviru partnerstva za traženje talenata.

1.4.3. Očekivani rezultati i učinak

Navesti očekivane učinke prijedloga/inicijative na ciljane korisnike/skupine.

Baza talenata EU-a bit će prva platforma na razini EU-a čiji je cilj olakšati međunarodno zapošljavanje i pružiti prilike tražiteljima zaposlenja iz trećih zemalja koji su zainteresirani i imaju vještine potrebne za rad u deficitarnim zanimanjima u EU-u. Inicijativa je dobrovoljna, čime se državama članicama ostavlja izbor hoće li joj se pridružiti. Za potrebe procjene mogućih učinaka prijedloga na proračun, uzimajući u obzir njegovu dobrovoljnu prirodu i činjenicu da se neke države članice mogu odlučiti pridružiti nakon što sustav postane potpuno operativan, pretpostavlja

⁴⁵

Kako je navedeno u članku 58. stavku 2. točki (a) ili (b) Financijske uredbe.

se da će se do 2030. inicijativi pridružiti između 11 i 20 država članica i da će se druge države članice pridružiti poslije. Tom se pretpostavkom ne prejudiciraju odluke država članica, a proračun će se prilagoditi ovisno o broju država članica koje budu sudjelovale u bazi talenata EU-a. Pružanje platforme za usklađivanje ponude i potražnje za poslom i niza raznih prilagođenih smjernica i usluga koristila bi poduzećima, a posebno MSP-ovima, jer bi se osigurao pristup većem broju relevantnih tražitelja zaposlenja izvan EU-a. Osim toga, omogućilo bi se brže, jednostavnije i djelotvornije zapošljavanje te bi se s pomoću posebnih alata i prilagođene potpore osigurala bolja kvaliteta usklađivanja. Koristi za poslodavce uglavnom su povezane s uštedama vremena u raznim fazama postupka zapošljavanja. Osim toga, nova platforma bila bi besplatna za poduzeća, što bi omogućilo dodatne ukupne uštede troškova za europske poslodavce od 74 500 000 do 77 700 000 EUR. Popunjavanjem slobodnih radnih mjesta poslodavcima bi se omogućilo da povećaju svoju produktivnost i kapacitet za inovacije i rast. Dodatne uštede troškova mogle bi se ostvariti ako države članice odluče uvesti mjere olakšavanja povezane s migracijskim postupcima.

Inicijativa bi pozitivno utjecala na BDP, uz doprinos od otprilike 3855 – 4255 milijardi EUR zahvaljujući dodatnim plaćama u između 11 i 20 država članica koje bi sudjelovale do 2030. Pozitivno bi utjecala i na fiskalne doprinose (918 – 957 milijuna EUR) i doznake za treće zemlje (712 – 748 milijuna EUR).

Rješavanjem problema manjka radne snage u EU-u baza talenata EU-a pozitivno će utjecati na blagostanje EU-a u budućnosti i omogućit će državama članicama sudionicama da bolje odgovore na izazove povezane sa smanjenjem radno sposobnog stanovništva i usporednom tranzicijom.

Uspostavom baze talenata EU-a kao alata za posredovanje pri zapošljavanju u kontekstu inicijative o partnerstvima za traženje talenata olakšala bi se provedba te inicijative. Stoga će baza talenata EU-a neizravno pridonijeti općem upravljanju migracijama poticanjem suradnje s trećim zemljama u području migracija, pri čemu će se poticati i međunarodna mobilnost i razvoj vještina. To bi koristilo EU-u, njegovim državama članicama i građanima EU-a te trećim zemljama i njihovim građanima.

1.4.4. *Pokazatelji uspješnosti*

Navesti pokazatelje za praćenje napretka i postignuća

Namjenski okvir za praćenje, uključujući niz pokazatelja po specifičnom cilju, opisan je u Izvješću o procjeni učinka koje je priloženo Prijedlogu.

Pokazatelji će uključivati:

- broj i vrstu profila tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja registriranih na IT platformi baze talenata EU,
- slobodna radna mjesta registrirana na IT platformi baze talenata EU-a,
- broj posjeta IT platformi baze talenata EU-a i broj zapošljavanja omogućenih preko baze talenata EU-a,
- broj izdanih „iskaznica EU-ova partnerstva za talente” i broj zapošljavanja omogućenih preko baze talenata EU-a u okviru partnerstava za traženje talenata.

Time bi se omogućilo praćenje djelotvornosti i uspješnosti inicijative u ostvarenju specifičnih ciljeva.

Tajništvo baze talenata EU-a redovito će pratiti uspješnost baze talenata EU-a (svake druge godine), što će uključivati detaljne pokazatelje uspješnosti te ciljeve i polazne vrijednosti.

1.5. Osnova prijedloga/inicijative

1.5.1. Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative

Razvoj IT platforme baze talenata EU-a pokrenuo bi se nakon što su zakonodavci donesli prijedlog o bazi talenata EU-a (očekuje se da će biti donesen krajem 2025.) i trajao bi otprilike dvije godine (2026. – 2027.). U tom bi razdoblju Komisija trebala osigurati, u suradnji s državama članicama sudionicama, interoperabilnost njihovih nacionalnih baza podataka s bazom talenata EU-a.

Ujedno bi trebalo osnovati tajništvo baze talenata EU-a i druge upravljačke forume (upravljačka skupina za bazu talenata EU-a, nacionalne kontaktne točke za bazu talenata EU-a) i relevantne odbore za donošenje provedbenih akata. Osim toga, Komisija će morati preuzeti važniju ulogu u praćenju provedbe nove Uredbe kako bi osigurala ostvarenje njezinih ciljeva.

Provedba Uredbe zahtijevat će da se u roku od dvije godine od datuma početka primjene Uredbe donesu provedbeni ili delegirani akti o nizu pojedinosti.

Komisija je ovlaštena do početka rada IT platforme baze talenata EU-a donijeti delegirani akt:

- o utvrđivanju popisa deficitarnih zanimanja u EU-u.

Komisija je ovlaštena donijeti sljedeće provedbene akte kako bi:

- donijela potrebne tehničke standarde za razmjenu podataka, formate podataka i formate profila slobodnih radnih mjesta i tražitelja zaposlenja,
- donijela predloške za format „iskaznice EU-ova partnerstva za talente”,
- donijela dodatne odredbe o potkategorijama osobnih podataka koji se obrađuju, odgovornostima voditelja obrade podataka, uključujući pravila kojima se uređuje moguće uključivanje izvršitelja obrade podataka te o uvjetima pristupa osobnim podacima i mogućnosti dostupnoj tražiteljima zaposlenja da ograniče pristup svojim osobnim podacima na IT platformi za bazu talenata EU-a.

1.5.2. Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije” je vrijednost koja proizlazi iz intervencije Unije i koja predstavlja dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.

Razlozi za djelovanje na europskoj razini (ex ante): Sve države članice suočavaju se sa sve većim problemom manjka vještina i radne snage zbog demografskih izazova i zahtjeva usporedne tranzicije. Iako neke od njih već nastoje riješiti problem tih manjkova ponovnim aktiviranjem domaće radne snage i poboljšanjem mobilnosti unutar EU-a, ta bi nastojanja mogla biti nedovoljna za potpuno rješavanje postojećih i budućih manjkova. Zbog toga su neke države članice već prepoznale ključnu ulogu zakonitih migracija i razvile politike za privlačenje talenata, ali te su politike vrlo

rascjepkane i razlikuju se među državama članicama s obzirom na njihov opseg djelovanja. Očekuje se da će one biti nedostatne u odnosu na očekivanu potražnju za radnom snagom u EU-u. Iako su na nacionalnoj razini uspostavljene neke digitalne platforme i alati za privlačenje talenata, oni postoje u samo nekoliko država članica i imaju ograničeno područje primjene, a manjkovi u EU-u odnose se na sve razine vještina, i stoga se njima taj problem ne rješava na način koji uključuje dimenziju EU-a.

Zbog nedostatka usklađenog pristupa, u kombinaciji s potencijalno ograničenom vidljivošću postojećih nacionalnih platformi na globalnoj razini, države članice ne mogu pojedinačno ostvariti ekonomiju razmjera pri razvoju politika za privlačenje talenata. Stoga pojedinačne države članice ne mogu u dovoljnoj mjeri odgovoriti na problem nedovoljnog zapošljavanja državljana trećih zemalja putem postojećih kanala migracija radi rješavanja problema manjka radne snage i vještina u EU-u: države članice koje bi samostalno djelovale, posebno manje države članice s manjom vidljivošću na globalnoj razini, možda ne bi bile sposobne natjecati se u privlačenju tražitelja zaposlenja iz trećih zemalja.

Jedinstvena platforma EU-a mogla bi pomoći u povezivanju i premošćivanju jaza između ponude radne snage iz trećih zemalja i potražnje u EU-u, čime bi se u većoj mjeri privukli strani talenti u odnosu na rezultate koje bi države članice same ostvarile.

Očekivana dodana vrijednost Unije (ex post): Bazom talenata EU-a poduprlo bi se međunarodno zapošljavanje državljana trećih zemalja zakonitim putovima radi rješavanja problema manjka radne snage i vještina u EU-u. Kao jedinstvena platforma EU-a za usklađivanje ponude i potražnje za poslom koja daje i transparentne informacije o postupcima useljavanja i zapošljavanja te pruža usluge potpore, baza talenata EU-a poboljšala bi ukupnu učinkovitost upravljanja migracijama radne snage na razini EU-a i omogućila promicanje EU-a kao odredišta za strane radnike. Isto tako, njome bi se poboljšali i konkurentnost i gospodarski rast Unije jer bi se povećala vidljivost politika o zakonitim migracijama EU-a i država članica na globalnoj razini te bi se privukao veći broj državljana trećih zemalja iz inozemstva. Zahvaljujući ekonomiji razmjera, EU bi bio bolje osposobljen za natjecanje na globalnoj sceni u privlačenju stranih talenata i za postizanje zelene i digitalne tranzicije. Osigurao bi se obuhvat većeg broja potencijalnih tražitelja zaposlenja s potrebnim vještinama te bi se bolje zadovoljile potrebe poslodavaca za radnom snagom u svakoj državi članici. Tražiteljima zaposlenja iz trećih zemalja poslala bi se jasna poruka da ih je EU spreman prihvatiti na svojem tržištu rada. Baza talenata EU-a dopunit će i ojačati postojeće nacionalne inicijative za privlačenje talenata.

1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

U listopadu 2022. pokrenut je pilot-projekt baze talenata EU-a kako bi se poduprla integracija osoba koje bježe od rata u Ukrajini na tržište rada. U okviru te pilot-inicijative korisnici privremene zaštite koji borave u državi članici sad mogu registrirati svoje životopise na platformi EURES i tražiti posao u drugoj državi članici, ali njihovi životopisi ne povezuju se sa slobodnim radnim mjestima. Iako je pilot-projekt baze talenata EU-a posebno osmišljen za olakšavanje integracije korisnika privremene zaštite koji već borave u EU-u na tržište rada, odgovarajuća baza talenata EU-a bila bi usmjerena na privlačenje tražitelja zaposlenja iz trećih

zemalja koji ne borave u EU-u. Stoga te dvije inicijative imaju različitu logiku, pravnu osnovu i područje primjene te se pouke iz pilot-projekta mogu iskoristiti za ovu inicijativu samo u ograničenoj mjeri. Međutim, iskustvo stečeno u pilot-projektu pokazuje da je važno osigurati sustav usklađivanja profila radnih mjesta i slobodnih radnih mjesta te provesti opsežne kampanje za širenje svijesti kako bi se doprlo do državljana trećih zemalja koji bi mogli biti zainteresirani za upotrebu tog alata. Osim toga, potvrđena je i relevantna uloga javnih službi za zapošljavanje.

1.5.4. *Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima*

Ovaj se Prijedlog nadovezuje na novi pakt o migracijama i azilu u kojem su zakonite migracije prepoznate kao ključan dio sveobuhvatnog pristupa migracijama i u kojem se Komisija obvezala na „[d]odatno istraživanje baze talenata EU-a za kvalificirane radnike iz trećih zemalja koja bi mogla funkcionirati kao platforma za međunarodno zapošljavanje u cijelom EU-u”.

Namjera uspostave baze talenata EU-a najavljena je u paketu o vještinama i talentima. Inicijativom o bazi talenata EU-a poboljšala bi se primjena direktiva EU-a o zakonitim migracijama jer je dobivanje ponude za posao, koje će se olakšati uspostavom baze talenata EU-a, ključan preduvjet za dobivanje vize ili boravišne dozvole povezane s radom. Uspostavom jasnijeg zakonodavnog okvira za zakonite migracije davanjem informacija i pružanjem usluga potpore na internetu, baza talenata EU-a olakšala bi pristup postupcima i stoga bi bila potpora za međunarodno zapošljavanje državljana trećih zemalja zakonitim putovima. Osim toga, djelotvorni zakoniti putovi mogu pridonijeti smanjenju nezakonitih migracija i biti korisni za naše tržište rada.

Baza talenata EU-a poduprijet će i provedbu partnerstava za traženje talenata pružanjem alata za djelotvorno zapošljavanje tražitelja zaposlenja iz partnerskih zemalja koje sudjeluju u tim partnerstvima, čime će se povećati djelotvornost suradnje EU-a s trećim zemljama u području zakonitih migracija, a time i općeg upravljanja migracijama.

Budući da će biti otvorena i tražiteljima zaposlenja kojima je potrebna međunarodna zaštita u trećim zemljama, baza talenata EU-a pridonijet će cilju pružanja i poboljšanja zakonitih i sigurnih kanala dolaska u EU za osobe kojima je potrebna međunarodna zaštita u bilo kojem dijelu svijeta, kako je utvrđeno u Preporuci Komisije iz 2020. o zakonitim putovima do zaštite u EU-u.

Baza talenata EU-a jedna je od ključnih sastavnica paketa Komisije o mobilnosti talenata donesenog u okviru Europske godine vještina.

Isto tako, njome će se dopuniti inicijative o politikama EU-a kojima se nastoji riješiti problem manjka radne snage i vještina u EU-u, kao što je Program vještina za Europu, i kojima se istodobno nastoji olakšati zelena i digitalna tranzicija u EU-u, u skladu s Aktom o industriji s nultom neto stopom emisija i industrijskim planom u okviru zelenog plana.

Iskustvo u radu EURES-a i Europskog nadzornog tijela za rad pomoći će u postizanju sinergija s drugim mjerama politike EU-a usmjerenima na rješavanje problema manjka vještina i radne snage u EU-u (posebno iskustvo u radu EURES-a).

Ulaganja potrebna na razini EU-a i na razini država članica usklađena su s višegodišnjim financijskim okvirom za razdoblje 2021. – 2027. i financirala bi se iz FAMI-ja.

1.5.5. *Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele*

U okviru trenutnog VFO-a potrebe se mogu zadovoljiti preraspodjelom unutar postojećeg FAMI-ja.

U okviru trenutnog VFO-a nisu predviđeni dodatni troškovi. Kad je riječ o VFO-u nakon 2027., predlaže se da se troškovi za bazu talenata EU-a financiraju u okviru sljedećeg VFO-a, a da se pritom ne dovodi u pitanje dogovor o VFO-u i programima. Troškovi za razdoblje nakon 2027. okvirni su i ne dovode u pitanje raspoloživi proračun za inicijativu u okviru budućeg VFO-a.

1.6. **Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative**

ograničeno trajanje

- na snazi od [DD/MM]GGGG do [DD/MM]GGGG
- financijski učinak od GGGG do GGGG za odobrena sredstva za preuzimanje obveza i od GGGG do GGGG za odobrena sredstva za plaćanje

neograničeno trajanje

- Provedba s razdobljem uspostave od 2026. do 2028.
- nakon čega slijedi redovna provedba.

1.7. **Planirani načini izvršenja proračuna⁴⁶**

Izravno upravljanje koje provodi Komisija

- putem svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije
- putem izvršnih agencija

Podijeljeno upravljanje s državama članicama

Neizravno upravljanje povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:

- trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile
- međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti)
- EIB-u i Europskom investicijskom fondu
- tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe
- tijelima javnog prava
- tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge, u mjeri u kojoj su im dana odgovarajuća financijska jamstva
- tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i kojima su dana odgovarajuća financijska jamstva

⁴⁶ Informacije o načinima izvršenja proračuna i upućivanja na Financijsku uredbu dostupni su na internetskim stranicama BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

- □ tijelima ili osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.
- *Ako je navedeno više načina upravljanja, potrebno je pojasniti u odjeljku „Napomene”.*

Napomene

Očekuje se da će faza razvoja baze talenata EU-a trajati dvije godine, tijekom kojih će se uspostaviti IT platforma za bazu talenata EU te tajništvo za bazu talenata EU-a i drugi upravljački forumi. Očekuje se da će baza talenata EU-a biti operativna od početka 2028.

Neizravno upravljanje primjenjivat će se od 2028. jer se od 2028. namjerava financijski podupirati međunarodne dionike ili dionike sa sjedištem u EU-u koji su prisutni u trećim zemljama i koji bi mogli pomoći raseljenim osobama kojima je potrebna međunarodna zaštita da iskoriste mogućnosti baze talenata EU-a, čime će se poduprijeti razvoj dodatnih mehanizama u području rada.

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

Financiranje u okviru **izravnog i neizravnog upravljanja** provodit će se u okviru tematskog instrumenta Fonda za azil i migracije, koji je obuhvaćen i općim mehanizmom za praćenje i evaluaciju Fonda za azil i migracije. Utvrdit će se pojednostavnjeni predlošci i pravila kako bi se od korisnika sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava i sporazuma o doprinosima pokazatelji prikupljali istim tempom kao i za podijeljeno upravljanje i tako osiguralo otkrivanje usporedivih podataka.

Kad se doprinos Unije pruža u okviru **podijeljenog upravljanja**, primjenjuju se sljedeća pravila: Financiranje koje države članice provode u okviru podijeljenog upravljanja bit će u skladu s pravilima utvrđenima u Uredbi (EU) 2021/1060 od 24. lipnja 2021. (Uredba o zajedničkim odredbama), Uredbi 2018/2016 (Financijska uredba) i Uredbi (EU) 2021/1147 od 7. srpnja 2021. o uspostavi Fonda za azil, migracije i integraciju (Uredba o FAMI-ju). U skladu s Uredbom o zajedničkim odredbama svaka država članica već je uspostavila sustav upravljanja i kontrole za svoj program kako bi osigurala kvalitetu i pouzdanost sustava praćenja. Stoga je, kad je riječ o podijeljenom upravljanju, uspostavljen usklađen i učinkovit okvir za izvješćivanje, praćenje i evaluaciju. Države članice moraju osnovati odbor za praćenje u kojem Komisija može sudjelovati u savjetodavnoj ulozi. Odbori za praćenje preispitat će sva pitanja koja utječu na napredak u ostvarenju ciljeva programa. Kad je riječ o fondovima za unutarnje poslove, države članice Komisiji podnose godišnja izvješća o uspješnosti provedbe programa i napretku u postizanju ključnih etapa i ciljnih vrijednosti. Ta bi izvješća trebala uključivati i sva pitanja koja utječu na uspješnost programa i opis mjera poduzetih za njihovo rješavanje.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. *Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole*

Strategija kontrole temeljit će se na Financijskoj uredbi i Uredbi o zajedničkim odredbama. Kad je riječ o dijelu koji se provodi **izravnim i neizravnim upravljanjem** u okviru tematskog instrumenta, sustav upravljanja i kontrole temeljit će se na iskustvu stečenom u provedbi trenutnog VFO-a.

Kad se doprinos Unije pruža u okviru **podijeljenog upravljanja**, primjenjuju se sljedeća pravila: države članice dobit će dodatni doprinos za interoperabilnost svojih nacionalnih sustava s IT platformom baze talenata EU-a, za svoje nacionalne kontaktne točke te za administrativnu potporu za izdavanje „iskaznica EU-ova partnerstva za talente” u okviru partnerstava za traženje talenata (prema potrebi). Državama članicama dodijelit će se odgovarajući iznosi na temelju izmjene njihovih programa. Tim se programima upravlja u okviru podijeljenog upravljanja u skladu s člankom 63. Financijske uredbe, Uredbom o zajedničkim odredbama i Uredbom o FAMI-ju. Načini plaćanja za podijeljeno upravljanje utvrđeni su u Uredbi o zajedničkim odredbama.

Sve nepravilnosti koje Komisija ili Europski revizorski sud uoče nakon dostavljanja godišnjeg jamstvenog paketa mogu dovesti do neto financijskih ispravaka.

2.2.2. *Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika*

Budući da će baza talenata EU-a uključivati uspostavu posebne IT platforme baze talenata EU-a koja bi ujedno trebala biti interoperabilna s relevantnim nacionalnim sustavima država članica i koja zahtijeva da države članice odrede nacionalne kontaktne točke, postoji potencijalni rizik da baza talenata EU-a neće biti razvijena prema planu ako države članice ne budu dovoljno surađivale.

Stoga je pripremi rad ključan. Komisija bi trebala što prije započeti s pripremom osnova za relevantne mehanizme upravljanja i IT sustava.

Bit će potrebni česti sastanci i redoviti kontakti između Komisije i država članica kako bi se osiguralo da se sve relevantne odluke donose brzo i da ne utječu negativno na vremenski okvir provedbe.

GU HOME provodi godišnji postupak upravljanja rizicima kako bi utvrdio i procijenio moguće visoke rizike. Rizici koji se smatraju ključnima svake se godine prijavljuju u planu upravljanja GU-a HOME, uz koji se prilaže akcijski plan u kojem se navode mjere ublažavanja.

2.2.3. *Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)*

Komisija redovito izvješćuje o omjeru troškova kontrole i vrijednosti povezanih sredstava kojima se upravlja. U godišnjem izvješću o radu GU-a HOME za 2022. navodi se omjer od 0,45 % u odnosu na podijeljeno upravljanje, od 0,83 % u odnosu na bespovratna sredstva u okviru izravnog upravljanja i od 0,12 % u odnosu na neizravno upravljanje.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu, npr. iz strategije za borbu protiv prijevara.

GU HOME nastavit će provoditi svoju strategiju za borbu protiv prijevara u skladu sa strategijom Komisije za borbu protiv prijevara (CAFS) kako bi se, među ostalim, osiguralo da su unutarnje kontrole Komisije povezane s borbom protiv prijevara usklađene s tom strategijom i da je njezin pristup upravljanju rizikom od prijevara osmišljen tako da omogućuje utvrđivanje područja s rizikom od prijevara i odgovarajućih rješenja.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

- Postojeće proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	dif./nedif. ⁴⁷	zemalja EFTA-e ⁴⁸	zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidata ⁴⁹	ostalih trećih zemalja	drugi namjenski prihodi
4.	10 02 01	dif./nedif.	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

- Zatražene nove proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	dif./nedif.	zemalja EFTA-e	zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidata	ostalih trećih zemalja	drugi namjenski prihodi
	[XX YY YY YY]		DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

⁴⁷ Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

⁴⁸ EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

⁴⁹ Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalni kandidati sa zapadnog Balkana.

3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje⁵⁰

- Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje.
- Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	4.									
GU: HOME		2024.	2025.	2026.	2027.	Ukupno 2024. – 2027.	2028. ⁵¹	2029. ⁵²	2030. ⁵³	Ukupno 2024. – 2030.
Odobrena sredstva za poslovanje										
10 02 01 – Fond za azil, migracije i integraciju (FAMI)	Obveze	0,000	0,000	12,309	12,309	24,618	23,513	23,513	22,262	93,906
10 02 01 – Fond za azil, migracije i integraciju (FAMI)	Plaćanja	0,000	0,000	1,361	6,075	7,436	6,884	7,958	10,823	33,101
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe										
10 01 01 – Rashodi za potporu Fondu za azil, migracije i integraciju (FAMI)	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza = odobrena sredstva za plaćanje									
UKUPNA odobrena sredstva za GU HOME	Obveze	0,000	0,000	12,309	12,309	24,618	23,513	23,513	22,262	93,906
	Plaćanja	0,000	0,000	1,361	6,075	7,436	6,884	7,958	10,823	33,101
UKUPNA odobrena sredstva za	Obveze	0,000	0,000	12,309	12,309	24,618	23,513	23,513	22,262	93,906

⁵⁰ Tablice u ovom odjeljku odnose se na scenarij s 20 država članica sudionica. Time se ne prejudiciraju odluke država članica, a proračun će se prilagoditi ovisno o broju država članica koje budu sudjelovale u bazi talenata EU-a.

⁵¹ Troškovi za razdoblje nakon 2027. okvirni su i ne dovode u pitanje raspoloživi proračun za inicijativu u okviru budućeg VFO-a.

⁵² Idem.

⁵³ Idem.

poslovanje	Plaćanja	0,000	0,000	1,361	6,075	7,436	6,884	7,958	10,823	33,101
UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 4. višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	0,000	0,000	12,309	12,309	24,618	23,513	23,513	22,262	93,906
	Plaćanja	0,000	0,000	1,361	6,075	7,436	6,884	7,958	10,823	33,101

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	7.	„Administrativni rashodi”
---	-----------	---------------------------

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

GU: HOME		2024.	2025.	2026.	2027.	Ukupno 2024. – 2027.	2028.⁵⁴	2029.⁵⁵	2030.⁵⁶	Ukupno 2024. – 2030.
Ljudski resursi	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza = odobrena sredstva za plaćanje	0,086	0,433	1,037	1,470	3,026	1,903	1,903	1,903	8,735
Ostali administrativni rashodi	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza = odobrena sredstva za plaćanje	0,000	0,000	0,078	0,078	0,155	0,061	0,102	0,061	0,379
UKUPNO GU HOME	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza = odobrena sredstva za plaćanje	0,086	0,433	1,115	1,548	3,181	1,964	2,005	1,964	9,113

⁵⁴ Idem.

⁵⁵ Idem.

⁵⁶ Idem.

UKUPNO odobrena sredstva iz NASLOVA 7. VFO-a	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)	0,086	0,433	1,115	1,548	3,181	1,964	2,005	1,964	9,113
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA od 1. do 7. VFO-a	Obveze	0,086	0,433	13,423	13,856	27,798	25,477	25,517	24,226	103,019
	Plaćanja	0,086	0,433	2,475	7,623	10,617	8,848	9,963	12,787	42,214

Procjenjuje se da će godišnji trošak prijedloga od 2028. iznositi 25 milijuna EUR i predlaže se da se on financira u okviru sljedećeg VFO-a, a da se pritom ne dovodi u pitanje dogovor o VFO-u i programima. Osim toga, plan je da se od 2028. financijski podupiru međunarodni dionici ili dionici sa sjedištem u EU-u koji su prisutni u trećim zemljama i koji bi mogli pomoći raseljenim osobama kojima je potrebna međunarodna zaštita da iskoriste mogućnosti baze talenata EU-a, čime će se poduprijeti razvoj dodatnih mehanizama u području rada. Zasad nije moguće detaljno izračunati taj iznos.

3.2.2. Procijenjeni rezultati financirani odobrenim sredstvima za poslovanje

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)⁵⁷

Navesti ciljeve i rezultate	Vrsta	2026.		2027.		2028. ⁵⁸		2029. ⁵⁹		UKUPNO			
		Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak
⇩													
SVI CILJEVI: Upravljanje – ljudski resursi													
Nacionalne kontaktne točke (države članice koje će biti obuhvaćene FAMI-jem)			4,856		4,856		14,567		14,567		14,567		53,413
Međuzbroj			4,856		4,856		14,567		14,567		14,567		53,413
SPECIFIČNI CILJ BR. 2: Troškovi IT sustava na temelju ponovne upotrebe određenih komponenti EURES-a													
Prilagodba i integracija Europassa			0,087		0,087								0,175
Izrada alata za prethodnu provjeru			0,112		0,112								0,225
Baza podataka životopisa državljana trećih zemalja			0,112		0,112								0,225
Prilagodba i integracija baze podataka o slobodnim radnim mjestima na EURES-u			0,300		0,300								0,600
Prilagodba i integracija tražilice EURES-a za pretraživanje/usklađivanje			0,225		0,225								0,450

⁵⁷ Ova tablica odnosi se na scenarij s 20 država članica sudionica. Time se ne prejudiciraju odluke država članica, a proračun će se prilagoditi ovisno o broju država članica koje budu sudjelovale u bazi talenata EU-a.

⁵⁸ Idem.

⁵⁹ Idem.

Osnovni sustav			2,175		2,175							4,350
Interoperabilnost između IT platforme za bazu talenata EU-a i drugih sustava			0,075		0,075							0,150
Interoperabilnost između IT platforme za bazu talenata EU-a i relevantnih nacionalnih sustava država članica			2,088		2,088							4,176
Operacije (održavanje)						0,926		0,926		0,772		2,624
Infrastruktura			0,315		0,315	0,315		0,315		0,315		1,574
Provedba dodatnih značajki						1,645		1,645		0,548		3,837
Međuzbroj za specifični cilj br. 2			5,490		5,490	2,886		2,886		1,635		18,386
SPECIFIČNI CILJ BR. 3: Ostale aktivnosti												
Komunikacija			0,487		0,487	0,487		0,487		0,487		2,435
Pismeno prevođenje			1,300		1,300	1,300		1,300		1,300		6,500
Osposobljavanje						1,600		1,600		1,600		4,800
Horizontalna koordinacija			0,176		0,176	0,176		0,176		0,176		0,880
Informacije na internetu						1,057		1,057		1,057		3,171
Međuzbroj za specifični cilj br. 3			1,963		1,963	4,620		4,620		4,620		17,786
SPECIFIČNI CILJ BR. 4:												
Administrativna potpora za izdavanje „iskaznica EU-ova partnerstva za talente” (troškovi za države članice, koji će se pokriti iz FAMI-ja)						1,440		1,440		1,440		4,320
Međuzbroj za specifični cilj br. 4										1,440		1,440
UKUPNO			12,309		12,309	23,513		23,513		22,262		93,906

3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva⁶⁰

- Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.
- Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO 2024. – 2027.	2028. ⁶¹	2029. ⁶²	2030. ⁶³	UKUPNO 2024. – 2030.
NASLOV 7. VFO-a									
Ljudski resursi	0,086	0,433	1,037	1,470	3,026	1,903	1,903	1,903	8,735
Ostali administrativni rashodi	0,000	0,000	0,078	0,078	0,155	0,061	0,102	0,061	0,379
Međubroj za NASLOV 7. VFO-a	0,086	0,433	1,115	1,548	3,181	1,964	2,005	1,964	9,113
Izvan NASLOVA 7. VFO-a									
Ljudski resursi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Ostali administrativni rashodi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Međubroj izvan NASLOVA 7. VFO-a	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
UKUPNO	0,086	0,433	1,115	1,548	3,181	1,964	2,005	1,964	9,113

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode pokrit će se odobrenim sredstvima službi Komisije koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspoređena unutar tih službi Komisije te, prema potrebi, bilo kojim dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti upravljačkim službama Komisije u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava, uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

3.2.3.1. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa

- Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.
- Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

	2024	2025	2026	2027	2028 ⁶⁴	2029 ⁶⁵	2030 ⁶⁶
Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)							
20 01 02 01 (sjedište i predstavništva Komisije)	1	2	5	7	9	9	9
20 01 02 03 (delegacije)							
01 01 01 01 (neizravno istraživanje)							
01 01 01 11 (izravno istraživanje)							
Druge proračunske linije (navesti)							

⁶⁰ Ova tablica odnosi se na scenarij s 20 država članica sudionica. Time se ne prejudiciraju odluke država članica, a proračun će se prilagoditi ovisno o broju država članica koje budu sudjelovale u bazi talenata EU-a.

⁶¹ Idem.

⁶² Idem.

⁶³ Idem.

⁶⁴ Idem.

⁶⁵ Idem.

⁶⁶ Idem.

Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV)							
20 02 01 (UO, UNS, UsO iz „globalne omotnice”)	0	1	2	3	4	4	4
20 02 03 (UO, LO, UNS, UsO i MSD u delegacijama)							
01 01 01 02 (UO, UNS, UsO – neizravno istraživanje)							
01 01 01 12 (UO, UNS, UsO – izravno istraživanje)							
Druge proračunske linije (navesti)							
UKUPNO	1	3	7	10	13	13	13

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem službi Komisije kojem je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar tih službi Komisije te, prema potrebi, bilo kojim dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti upravljačkim službama Komisije u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava, uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	<ul style="list-style-type: none"> - potpora pregovorima o zakonodavnom prijedlogu u Europskom parlamentu i Vijeću - izrada delegiranih i provedbenih akata + pregovori u razdoblju 2026. – 2027. - uspostava upravljačke strukture i postupka odbora - provedba zadaća tajništva baze talenata EU-a, uključujući planiranje i koordinaciju aktivnosti baze talenata EU-a - zaštita podataka (uključujući sastavljanje i dovršenje sporazuma o vođenju obrade podataka) - upravljanje ugovorima pružatelja usluga i koordinacija IT-a (unutarnja upravljačka skupina za IT i podnošenje odboru za IT) - suradnja i potpora u aktivnostima povezanim s uspostavom nacionalnih kontaktnih točaka - administrativna potpora za izdavanje „iskaznica EU-ova partnerstva za talente” - potpora državama članicama koje sudjeluju u partnerstvima za traženje talenata <p>poseban režim za partnerstvo za traženje talenata (zahtjevi za iskaznicu, informativna kampanja)</p>
Vanjsko osoblje	<ul style="list-style-type: none"> - potpora pregovorima i priprema uoči stupanja na snagu - priprema u pogledu potreba za osposobljavanjem i modula za izgradnju kapaciteta - potpora u uspostavi okvira za pokazatelje, praćenje i evaluaciju - komunikacijska strategija i organizacija događanja, umrežavanje

3.2.4. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

Prijedlog/inicijativa:

- može se u potpunosti financirati preraspodjelom unutar relevantnog naslova višegodišnjeg financijskog okvira (VFO).

Troškovi prijedloga o bazi talenata EU-a pokrit će se iz FAMI-ja bez ugrožavanja postojeće omotnice.

- zahtijeva upotrebu nedodijeljene razlike u okviru relevantnog naslova VFO-a i/ili upotrebu posebnih instrumenata kako su definirani u Uredbi o VFO-u.

Objasniti što je potrebno te navesti predmetne naslove i proračunske linije, odgovarajuće iznose te instrumente čija se upotreba predlaže.

- zahtijeva reviziju VFO-a.

Objasniti što je potrebno te navesti predmetne naslove i proračunske linije te odgovarajuće iznose.

3.2.5. Doprinos trećih strana

U prijedlogu/inicijativi:

- ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju.
- predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	Godina N ⁶⁷	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)			Ukupno
Navesti tijelo koje sudjeluje u financiranju								
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva								

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

- Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.
- Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:
 - na vlastita sredstva
 - na ostale prihode
 - navesti jesu li prihodi namijenjeni proračunskim linijama rashoda

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Proračunska prihoda:	linija	Odobrena sredstva dostupna za tekuću financijsku godinu	Učinak prijedloga/inicijative ⁶⁸					Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)		
			Godina N	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3				
Članak										

Za namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

--

Ostale napomene (npr. metoda/formula za izračun učinka na prihode ili druge informacije)

--

⁶⁷ Godina N je godina početka provedbe prijedloga/inicijative. Umjesto „N” upisati predviđenu prvu godinu provedbe (na primjer: 2021.). Isto vrijedi i za ostale godine.

⁶⁸ Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer) navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi nakon odbitka od 20 % na ime troškova naplate.

Bruxelles, 15.11.2023.
COM(2023) 716 final

ANNEX

PRILOG

Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća

o uspostavi baze talenata EU-a

{SEC(2023) 716 final} - {SWD(2023) 716 final} - {SWD(2023) 717 final} -
{SWD(2023) 718 final}

PRILOG
Popis deficitarnih zanimanja u EU-u

Oznaka iz ISCO-a	Zanimanje
2142	Inženjeri građevinarstva
2151	Inženjeri elektroenergetike
2211	Liječnici opće prakse
2212	Liječnici specijalisti
2221	Glavni medicinski tehničari / glavne medicinske sestre opće njege
2411	Računovodstveni stručnjaci
2511	Analitičari sustava
2512	Razvojni inženjeri za programsku podršku
2513	Razvojni inženjeri internetskih i multimedijских aplikacija
2514	Programeri za razvoj aplikacija
2519	Razvojni inženjeri i analitičari za razvoj programske podrške d. n.
3113	Tehničari za elektrotehniku i srodna zanimanja
3221	Medicinske sestre / medicinski tehničari
5120	Kuhari
5131	Konobari
5321	Djelatnici za zdravstvenu i socijalnu skrb u ustanovama
7112	Zidari i srodna zanimanja
7114	Armirači i betonirci
7115	Tesari i građevinski stolari
7121	Krovopokrivači
7123	Fasaderi i gipsari

7126	Instalateri i monter i cjevovoda
7127	Instalateri i serviseri klimatizacijskih uređaja
7212	Zavarivači i srodna zanimanja
7213	Limari i srodna zanimanja
7214	Monteri metalnih konstrukcija i srodna zanimanja
7223	Kovinoglodači i srodna zanimanja
7231	Mehaničari i monter motornih vozila
7233	Mehaničari i monter industrijskih i ostalih strojeva i srodna zanimanja
7411	Elektroinstalateri i srodna zanimanja
7412	Elektromehaničari
7511	Mesari i srodna zanimanja
8331	Vozači autobusa i tramvaja
8332	Vozači teretnih vozila i kamiona
9112	Domaćinska zanimanja u uredima, hotelima i ostalim objektima
3119	Tehničko-tehnološki tehničari d. n.
2143	Inženjeri za okoliš
2133	Stručnjaci za zaštitu okoliša
2145	Inženjeri kemijske tehnologije
2144	Inženjeri strojarstva
3115	Tehničari strojarstva, brodogradnje i srodna zanimanja
2141	Inženjeri industrijskog inženjerstva i proizvodnje